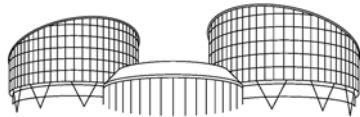

- © [Institutul European din România](#) - Această traducere nu obligă Curtea.
© European Institute of Romania - This translation does not bind the Court.
© Institut européen de Roumanie - Cette traduction ne lie pas la Cour.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Press Unit
Unité de la Presse

Fișă tematică - Terorismul și CEDO

august 2019

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Terorismul și Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 15 (derogare în caz de stare de urgență) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#):

„În caz de război sau de alt pericol public ce amenință viața națiunii, orice înaltă parte contractantă poate lua măsuri care derogă de la obligațiile prevăzute de prezenta Convenție, în măsura strictă în care situația o impune și cu condiția ca aceste măsuri să nu fie în contradicție cu alte obligații care decurg din dreptul internațional.”

Această dispoziție permite unui stat membru să deroge unilateral de la unele dintre obligațiile sale față de Convenția europeană a drepturilor omului în anumite circumstanțe excepționale și a fost utilizată de anumite state membre în contextul terorismului¹.

Exemple de cauze în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat derogări:

[Lawless împotriva Irlandei \(nr. 3\)](#)

1 iulie 1961

Derogare introdusă de Irlanda în 1957 în urma violențelor teroriste având legătură cu Irlanda de Nord. Reclamantul, suspectat a fi membru al IRA („Armata Republicană Irlandeză”), susținea că fusese ținut în detenție, fără a fi judecat, în perioada iulie – decembrie 1957, într-un centru militar de detenție situat pe teritoriul Republicii Irlanda.

[Irlanda împotriva Regatului Unit](#) (a se vedea mai jos, pagina 2)

18 ianuarie 1978

Derogare introdusă de Regatul Unit în ceea ce privește administrația sa în Irlanda de Nord la începutul anilor '70, înnoită de mai multe ori.

[Brannigan și McBride împotriva Regatului Unit](#) (a se vedea mai jos, pagina 13)

26 mai 1993

Derogare reînnoită, transmisă de Regatul Unit în 1989, în legătură cu Irlanda de Nord.

[Aksoy împotriva Turciei](#) (a se vedea mai jos, pagina 2)

18 decembrie 1996

Derogări transmise de guvernul turc în legătură cu sud-estul Turciei, din cauza confruntărilor dintre forțele de securitate și membrii PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), organizație teroristă.

[A. și alții împotriva Regatului Unit \(nr. 3455/05\)](#) (a se vedea, mai jos, pagina 13)

19 februarie 2009 (Marea Cameră)

Derogare transmisă de Regatul Unit, în 2001, în urma atacurilor teroriste din 11 septembrie din Statele Unite ale Americii.

¹ A se vedea fișă tematică privind [„Derogarea în caz de situație de urgență”](#).

Autori (suspectați) de acte teroriste

Aspecte examinate în temeiul art. 3 (interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție

Condiții de detenție

Art. 15 (derogare în caz de stare de urgență) din Convenția europeană a drepturilor omului prevede în mod clar că unele măsuri nu sunt admisibile, indiferent de starea de urgență. De exemplu, art. 3 (interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție reprezintă un drept absolut nederogabil.

Irlanda împotriva Regatului Unit

18 ianuarie 1978²

Din august 1971 până în decembrie 1975, autoritățile din Regatul Unit au exercitat o serie de puteri „extrajudiciare” de arestare, plasare în detenție și internare în Irlanda de Nord. Cauza privea plângerea formulată de guvernul irlandez în legătură cu scopul și aplicarea acestor măsuri și, în special, practicarea de tehnici de interogare psihologică (imobilizarea la perete, fixarea pe cap a unui sac, supunerea la zgomote și privarea de somn, alimente și lichide) pe durata arestării preventive a celor ținuți în detenție în legătură cu acte de terorism.

Curtea, constatând că metodele au provocat suferințe fizice și psihice intense, a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în prezenta cauză. De asemenea, a hotărât că **nu a existat o încălcare a art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță) **sau art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție.

Aksoy împotriva Turciei

18 decembrie 1996

Reclamantul se plângea în special că detenția sa în 1992, sub suspiciunea de complicitate la activitățile teroriștilor PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), a fost nelegală și că a fost torturat („spânzurarea palestiniană”, adică a fost dezbrăcat complet, cu mâinile legate la spate, și suspendat de brațe).

Curtea, considerând că tratamentele aplicate reclamantului au fost de o natură atât de gravă și atât de crudă încât nu puteau fi descrise decât ca reprezentând acte de tortură, a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea torturii) din Convenție. De asemenea, a constatat că **o încălcare a art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță) și **o încălcare a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție în prezenta cauză.

Martinez Sala împotriva Spaniei

2 noiembrie 2004

Cu puțin timp înainte de Jocurile Olimpice de la Barcelona, reclamantii, care erau suspectați a fi simpatizanți ai mișcării de independență catalane, au fost arestați de agenții *Guardia Civil* în legătură cu o anchetă cu privire la infracțiunile teroriste. Aceștia se plângeau în special că au fost supuși la acte de tortură fizică și psihică, precum și la tratamente inumane și degradante, în momentul arestării și în timp ce se aflau în detenție în Catalonia și la sediul central al *Guardia Civil* din Madrid. În plus, susțineau că anchetele autorităților interne nu au fost efective sau minuțioase.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește acuzațiile de rele tratamente în arest, și au constatat că **a fost încălcat art. 3**, întrucât nu a fost efectuată o anchetă efectivă oficială în privința acuzațiilor.

Öcalan împotriva Turciei

12 mai 2005 (Marea Cameră)

Această cauză privea, printre altele, condițiile transferului din Kenya în Turcia și detenția ulterioară pe insula İmralı a lui Abdullah Öcalan, fost lider al PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), organizație ilegală, care fusese condamnat la moarte pentru activități care vizau secesiunea unei părți din teritoriul Turciei. Reclamantul se plângea în special de faptul că respectivele condiții în care a fost ținut în detenție în Penitenciarul İmralı constituiau tratamente inumane.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție ale reclamantului în Penitenciarul İmralı. Deși împărtășește recomandările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii potrivit cărora

² A se vedea, de asemenea, hotărârea (revizuire) din 20 martie 2018.

efectele pe termen lung ale relativei izolării sociale a reclamantului ar fi trebuit să fie atenuate acordându-i acces la aceleași facilități ca și celorlalți prizonieri aflați în detenție în regim de maximă siguranță în Turcia, Curtea a constatat totuși că condițiile generale în care era ținut în detenție reclamantul nu au atins nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui tratamente inumane ori degradante în sensul art. 3 din Convenție.

A se vedea, de asemenea, [Öcalan împotriva Turciei \(nr. 2\)](#) hotărârea din 18 martie 2014, rezumată mai jos.

Ramirez Sanchez împotriva Franței

4 iulie 2006 (Marea Cameră)

Cunoscut mai bine sub numele de „Carlos Șacalul” și considerat în anii '70 cel mai periculos terorist din lume, reclamantul se plângea că a fost ținut în regim de izolare timp de opt ani după condamnarea sa pentru infracțiuni teroriste.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește perioada de timp pe care reclamantul a petrecut-o în regim de izolare. Deși împărtășește îngrijorarea Comitetului European pentru Prevenirea Torturii privind efectele pe termen lung ale izolării reclamantului, Curtea a constatat totuși că, având în vedere în special caracterul său și pericolul pe care îl reprezenta, condițiile în care a fost ținut în detenție reclamantul în perioada luată în considerare nu au atins nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui tratamente inumane ori degradante în sensul art. 3 din Convenție.

De asemenea, Curtea a constatat în această cauză că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), întrucât nu exista în dreptul francez o cale de atac care să-i permită reclamantului să conteste decizia de a-i prelungeți detenția în regim de izolare.

Frérot împotriva Franței

12 iunie 2007

Fost membru al mișcării armate de extremă stângă „Acțiune directă”, reclamantul, condamnat în 1995 la 30 ani de detenție – printre alte infracțiuni – pentru terorism, se plângea că a fost supus la percheziții corporale în detenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor degradante) din Convenție, observând în special că sentimentul de arbitrar, sentimentele de inferioritate și anxietate adesea asociate acestuia, și sentimentul de gravă încălcare a demnității produse fără îndoială de obligația de a se dezbrăca în fața unei alte persoane și a se lăsa supus unei verificări vizuale anale, la care se adăugau alte măsuri excesiv de intime asociate perchezițiilor corporale, au condus la un grad de umilire care a depășit ceea ce presupunea în mod inevitabil impunerea unei percheziții corporale asupra unei persoane private de libertate. În plus, umilirea resimțită de reclamant a fost agravată de faptul că, în numeroase rânduri, refuzul său de a se conforma acestor măsuri a avut drept rezultat mutarea sa într-o celulă disciplinară.

De asemenea, Curtea a hotărât că **a existat o încălcare a art. 8** (dreptul la respectarea corespondenței) din Convenție în această cauză, în ceea ce privește refuzul, pe baza unei circulare ministeriale, de a transmite o scrisoare a reclamantului către un coleg de detenție, și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), în ceea ce privește lipsa unei căi de recurs interne care să-i permită unei persoane private de libertate să conteste refuzul de a-i fi transmisă corespondența.

Öcalan împotriva Turciei (nr. 2)

18 martie 2014

Reclamantul, fondator al PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), organizație ilegală, se plângea în principal de caracterul nereductibil al pedepsei sale cu detențiune pe viață, și de condițiile sale de detenție (în special izolarea socială și restricțiile în comunicarea cu membrii familiei și avocații săi) în penitenciarul de pe insula İmralı. De asemenea, se plângea de restricțiile privind comunicațiile telefonice, corespondența și vizitele din partea rudelor și a avocaților.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție ale reclamantului până la data de 17 noiembrie 2009 și că **nu a fost încălcat art. 3** în ceea ce privește condițiile de detenție în cursul perioadei ulterioare respectivei date. Pe de o parte, având în vedere anumite aspecte, precum lipsa unor mijloace de comunicare ce ar fi depășit izolarea socială a reclamantului, cumulate cu dificultățile majore persistente întâmpinate de vizitatorii săi în a li se permite accesul în penitenciar, Curtea a constatat că respectivele condiții de detenție aplicate reclamantului până la data de 17 noiembrie 2009 au constituit tratamente inumane. Pe de altă parte, având în vedere în special sosirea altor persoane private de libertate în Penitenciarul İmralı și majorarea frecvenței vizitelor, Curtea a ajuns la o concluzie contrară în ceea ce

privește detenția acestuia, ulterior datei menționate.

Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 3** în ceea ce privește condamnarea reclamantului la detențiune pe viață fără posibilitatea de liberare condiționată, constatând că, în absența vreunui mecanism de reexaminare, condamnarea la detențiune pe viață impusă reclamantului constituia o pedeapsă „nereductibilă” care reprezenta un tratament inuman.

De asemenea, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că, având în vedere temerea legitimă a guvernului turc că reclamantul ar putea utiliza comunicațiile cu exteriorul pentru a-i contacta pe membrii PKK, restricțiile aduse dreptului acestuia la respectarea vieții private și de familie nu depășeau ceea ce era necesar în vederea prevenirii dezordinii sau faptelor penale.

Cereri pendinte

Amin și Ahmed împotriva Regatului Unit (nr. 6610/09 și nr. 326/12)

Cereri comunicate guvernului Regatului Unit la 10 iulie 2012

Reclamanții au fost arestați și ținuți în detenție în Pakistan, în 2004, înainte de a fi extrădați în Regatul Unit, unde au fost judecați și condamnați pentru implicare în acte de terorism. Reclamanții se plâneau că autoritățile pakistaneze i-au torturat în detenție și că agenții britanici au fost complici la aceste acte, cunoscând faptul că reclamanții erau torturați. De asemenea, se plâneau de lipsa caracterului echitabil al procedurilor penale ulterioare din Regatul Unit, întrucât, la proces, anumite probe nu au fost prezentate apărării din motive de imunitate pentru interes public.

Curtea a comunicat cererile guvernului Regatului Unit și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) și art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție.

Aarrass împotriva Belgiei (nr. 16371/18)

Cerere comunicată de guvernului belgian la 18 iunie 2018

Această cauză privește un resortisant belgian-marocan care a fost arestat la 1 aprilie 2008 în Melilla (Spania) în urma unui mandat internațional de arestare emis de autoritățile marocane și urmărit de autoritățile marocane pentru a fi judecat pentru următoarele infracțiuni: asociere și colaborare cu grupuri sau organizații teroriste și săvârșirea unor atacuri teroriste care ar submina ordinea publică.

Curtea a comunicat cererea guvernului belgian și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 1 (obligația de a respecta drepturile omului) și art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Rele tratamente pretins suferite în timpul arestării incommunicado de către poliție

Etxebarria Caballero împotriva Spaniei și Ataun Rojo împotriva Spaniei

7 octombrie 2014

Arestați de poliție și plasați în arest secret în contextul unor anchete judiciare care priveau, în special, presupusa lor apartenență la organizația teroristă ETA, reclamanții se plâneau în special că autoritățile spaniole nu au efectuat o anchetă efectivă asupra plângerii lor legate de rele tratamente la care susțineau că au fost supuși în timp ce erau arestați în secret de către poliție.

În ambele cauze, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, pe motiv că nu a existat o anchetă efectivă asupra acuzațiilor reclamanților de rele tratamente. Curtea a subliniat în special că faptul că nu au fost efectuate anchetele efective care s-ar fi impus, având în vedere poziția de vulnerabilitate a reclamanților. Aceasta a subliniat din nou importanța adoptării unor măsuri în vederea îmbunătățirii calității examinării medico-legale a persoanelor ținute în detenție incommunicado. De asemenea, a subscris la recomandările făcute de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii în ceea ce privește garanțiile care trebuie puse în aplicare în astfel de cazuri și principiul plasării în detenție incommunicado a unei persoane, în Spania. În lipsa unor elemente de probă suficiente, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** în ceea ce privește relele tratamente la care primul reclamant a pretins ca a fost supus. Cu toate acestea, a dorit să sublinieze că imposibilitatea de a concluziona „dincolo de orice îndoială rezonabilă” că au fost într-adevăr aplicate rele tratamente era, într-o mare măsură, rezultatul faptului că autoritățile spaniole nu au efectuat o anchetă minuțioasă și efectivă.

Beortegui Martinez împotriva Spaniei

mai 2016

Această cauză privea pretinsa lipsă a unei anchete asupra acuzațiilor reclamantului despre faptul că patru agenți ai Guardia Civil l-au supus la rele tratamente în timp ce era arestat incommunicado de către poliție sub suspiciunea de apartenență la o organizație teroristă.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție având în vedere ancheta efectuată de autoritățile naționale și că **nu a fost încălcat art. 3** în ceea ce privește acuzațiile reclamantului legate de rele tratamente aplicate în timpul arestării și în arestul poliției. Curtea a constatat, în special, că nu a existat o anchetă minuțioasă și efectivă asupra acuzațiilor reclamantului legate de rele tratamente aplicate în timp ce se afla în detenție incommunicado în arestul poliției. Ca urmare a lipsei unei anchete minuțioase și efective a autorităților naționale, Curtea nu dispunea de probe suficiente pentru a stabili dacă reclamantul a fost supus unor tratamente care să atingă nivelul minim de gravitate încât să intre sub incidența art. 3. Curtea a reamintit, de asemenea, importanța adoptării măsurilor recomandate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii pentru a îmbunătăți calitatea examinării medico-legale a persoanelor ținute în detenție incommunicado în arestul poliției și a îndemnat autoritățile spaniole să elaboreze un cod de conduită pentru agenții responsabili cu supravegherea acestor persoane în ceea ce privește procedurile de interogare și pentru a le asigura integritatea fizică.

Portu Juanenea și Sarasola Yarzabal împotriva Spaniei

13 februarie 2018

Această cauză privea acuzațiile de rele tratamente la care au fost supuși reclamanții în momentul în care au fost arestați, în 2008, de agenți ai Guardia Civil și la începutul detenției lor incommunicado în arestul poliției.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, atât pe fond, cât și sub aspect procedural. A observat în special că leziunile descrise în certificatele prezentate de reclamanți au fost provocate în timp ce se aflau în mâinile Guardia Civil. În plus, nici autoritățile interne, nici guvernul spaniol nu au prezentat argumente credibile sau convingătoare care să servească pentru a explica sau justifica leziunile suferite de reclamanți. Astfel, Curtea a constatat că leziunile descrise trebuie să fie atribuite statului. În plus, în măsura în care reclamanții nu susțineau că leziunile în cauză ar fi avut consecințe asupra lor pe termen lung și, în absența oricăror probe concludente cu privire la scopul tratamentelor aplicate, Curtea a considerat că tratamentele la care au fost supuși reclamanții nu puteau fi calificate drept acte de tortură. Acestea fiind spuse, erau suficient de grave pentru a fi considerate drept tratamente inumane și degradante. În continuare, Curtea a observat că însăși Curtea Supremă s-a limitat la a respinge versiunea reclamanților fără a examina dacă utilizarea fizică a forței de către agenți în timpul arestării fusese strict necesară și proporțională, sau dacă leziunile cele mai grave suferite ulterior de primul reclamant erau imputabile agenților responsabili cu detenția și supravegherea acestuia. Astfel de omisiuni au împiedicat instanța internă să stabilească situația de fapt și toate circumstanțele, așa cum ar fi trebuit să procedeze.

Riscul de rele tratamente în cazul expulzării/extradării

În cazul în care există un risc real de rele tratamente într-un alt stat, obligația de a nu trimite o persoană în respectivul stat este una absolută; nu se poate susține că motivele de interes public pentru deportarea sau extradarea persoanei sunt mai mari decât riscul de rele tratamente la reîntoarcerea persoanei, indiferent de infracțiune sau comportament.

Chahal împotriva Regatului Unit

15 noiembrie 1996

Reclamantul, susținător al cauzei separatiste sikh căruia îi fusese notificat un ordin de expulzare din motive de securitate națională, susținea că se confruntă cu un risc real de a fi supus la rele tratamente în cazul în expulzării în India.

Curtea a hotărât că **ar fi încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) **în cazul în care ordinul de expulzare în India ar fi pus în aplicare**. Curtea nu a fost satisfăcută de asigurările oferite de guvernul indian.

Shamayev și alții împotriva Georgiei și Rusiei

12 aprilie 2005

Această cauză privea, în special, pretinsul risc de producere de rele tratamente în cazul în care o decizie adoptată cu doi ani înainte, de a extrăda un resortisant rus de origine cecenă în Rusia – pe motiv că

acesta era un terorist rebel care a luat parte la conflictul din Cecenia —, ar fi fost pusă în aplicare. Ordinul de extrădare formulat împotriva acestuia fusese suspendat, dar ar fi putut să fie pus în aplicare în momentul în care procedura de acordare a statutului de refugiat se încheia.

Curtea a hotărât că Georgia **ar încălca art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție **în cazul în care ordinul de extrădare în Rusia ar fi pus în aplicare**. Având în vedere materialele care i-au fost prezentate, Curtea a considerat, în special, că evaluările pe care se bazase cu doi ani înainte decizia de extrădare a reclamantului nu mai erau suficiente pentru a exclude orice risc ca acestuia să-i fie aplicate rele tratamente interzise de Convenție. Curtea a observat în special noul fenomen, extrem de alarmant, al persecutării și uciderii persoanelor de origine cecenă care introduseseră cereri în fața sa.

Saadi împotriva Italiei

28 februarie 2008 (Marea Cameră)

Această cauză privea riscul de producere de rele tratamente în cazul în care reclamantul ar fi fost expulzat în Tunisia, unde susținea că a fost condamnat în lipsă, în 2005, la 20 ani de detenție pentru apartenență la o organizație teroristă.

Curtea a observat că nu putea subestima riscul terorismului și a luat act de faptul că statele se confruntau cu dificultăți considerabile în a-și proteja comunitățile împotriva violențelor teroriste. Totuși, această situație nu ar trebui să pună sub semnul întrebării caracterul absolut al art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. În această cauză, existau motive întemeiate pentru a crede că exista un risc real ca reclamantul să fie supus unor tratamente contrare art. 3, în cazul extrădării sale în Tunisia. Curtea a observat în continuare că autoritățile tunisiene nu oferiseră asigurările diplomatice solicitate de guvernul italian. În sfârșit, chiar dacă autoritățile tunisiene ar fi oferit asigurări diplomatice, acest fapt nu ar fi scutit Curtea de obligația de a examina dacă astfel de asigurări ofereau o garanție suficientă că reclamantul va fi protejat împotriva riscului de rele tratamente. În consecință, Curtea a hotărât că **decizia de a-l expulza** pe reclamant în Tunisia **ar încălca art. 3, în cazul în care ar fi pusă în aplicare**.

Daoudi împotriva Franței

3 decembrie 2009

Reclamantul, resortisant algerian, fusese arestat și condamnat în Franța în cadrul unei operațiuni cu scopul de a dezmembra un grup islamist radical afiliat Al-Qaida, suspectat că a pregătit un atac sinucigaș asupra Ambasadei Statelor Unite ale Americii la Paris.

Date fiind circumstanțele cauzei, și având în vedere în special trecutul reclamantului, care nu era suspectat doar de legături cu terorismul, ci fusese condamnat și pentru infracțiuni grave în Franța, de care autoritățile algeriene aveau cunoștință, Curtea era de părere că era posibil ca, în cazul expulzării sale în Algeria, reclamantul să devină o țintă pentru Departamentul de Informații și Securitate (DIS). În consecință, a hotărât că **decizia de a-l expulza** pe reclamant în Algeria **ar constitui o încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, în cazul în care ar fi pusă în aplicare.

A se vedea, de asemenea: **H.R. împotriva Franței (nr. 64780/09)**, hotărâre din 22 septembrie 2011.

Beqhal împotriva Franței

6 septembrie 2011 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantul, condamnat în Franța pentru activități teroriste, susținea că era expus riscului de a fi supus la rele tratamente în cazul revenirii în Algeria.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** (în mod vădit nefondată). A constatat că, având în vedere procedurile penale în curs împotriva reclamantului în Franța și detenția sa provizorie, nu mai exista niciun risc imediat sau iminent de a fi expulzat din țară.

Omar Othman împotriva Regatului Unit

17 ianuarie 2012

Reclamantul, Omar Othman (cunoscut și ca Abu Qatada), contesta expulzarea sa în Iordania, unde fusese condamnat în lipsă, pentru diverse infracțiuni de terorism.

Curtea a constatat că **nu ar exista** niciun risc de rele tratamente, și că **nu ar fi încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, **în cazul în care reclamantul ar fi expulzat** în Iordania. A observat în special că guvernele Regatului Unit și iordanian făcuseră eforturi reale pentru a obține și furniza asigurări transparente și detaliate pentru a se asigura că reclamantul nu va fi supus la rele tratamente la revenirea în Iordania. În plus, asigurările vor fi monitorizate de o organizație independentă în domeniul drepturilor omului din Iordania, care ar urma să aibă acces

deplin la reclamant în detenție.

Totuși Curtea a constatat că, **în cazul în care reclamantul ar fi expulzat în Iordania, ar fi încălcat art. 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, având în vedere riscul real de admitere a unor probe obținute prin tortură, în cursul rejudecării procesului acestuia³³. Această concluzie reflectă consensul internațional potrivit căruia utilizarea unor probe obținute prin tortură face imposibil ca un proces să fie echitabil.

De asemenea, Curtea a constatat, în această cauză, că **nu a fost încălcat art. 3, coroborat cu art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție și că **nu ar fi încălcat art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, **în cazul în care reclamantul ar fi expulzat în Iordania.**

Babar Ahmad și alții împotriva Regatului Unit

10 aprilie 2012

Această cauză privea șase presupuși teroriști internaționali – Babar Ahmad, Syed Tahla Ahsan, Mustafa Kamal Mustafa (cunoscut mai bine ca Abu Hamza), Adel Abdul Bary, Khaled Al-Fawwaz, și Haroon Rashid Aswat – care fuseseră plasați în detenție în Regatul Unit în așteptarea extrădării în Statele Unite ale Americii.

Curtea a hotărât că **nu ar fi încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, având în vedere condițiile de detenție de la ADX Florence (centru de detenție „supermax” din Statele Unite ale Americii) **în cazul în care primii cinci reclamanți ar fi extrădați în Statele Unite ale Americii.** De asemenea, Curtea a constatat că **nu ar fi încălcat art. 3** ca urmare a duratei unor eventuale condamnări, în cazul în care primii cinci reclamanți ar fi extrădați în Statele Unite ale Americii. În continuare, Curtea a decis **să suspende** examinarea plângerilor depuse de Haroon Rashid Aswat, care suferă de schizofrenie, și să le examineze la o dată ulterioară sub un alt număr de cerere (a se vedea mai jos).

Aswat împotriva Regatului Unit

16 aprilie 2013 (a se vedea, de asemenea, mai jos, decizia privind admisibilitatea din 6 ianuarie 2015)

Reclamantul, care se află în detenție în Regatul Unit, se plângea de faptul că extrădarea sa în Statele Unite ale Americii ar constitui rele tratamente, în special întrucât condițiile de detenție (posibile perioade lungi de arest preventiv și posibila sa plasarea într-un centru de detenție „supermax”) riscu să-i agraveze starea sa de schizofrenie paranoidă.

Deși Curtea a hotărât că **extrădarea** reclamantului în Statele Unite **ar încălca art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, încălcarea ar fi cauzată exclusiv de gravitatea bolii sale mintale și nu de perioada lungă a posibilei sale detenții de acolo.

Aswat împotriva Regatului Unit

6 ianuarie 2015 (decizie privind admisibilitatea)

Printr-o hotărâre din aprilie 2013 (a se vedea mai sus), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât că extrădarea reclamantului din Regatul Unit în Statele Unite ale Americii ar constitui o încălcare a art. 3 din Convenție. În urma unei serii de garanții specifice furnizate Guvernului Regatului Unit de către Guvernul S.U.A. în ceea ce privește condițiile în care urma să fie deținut reclamantul în S.U.A. înainte de proces și după o posibilă condamnare, în cele din urmă, acesta a fost extrădat în Statele Unite în octombrie 2014. Reclamantul se plângea că garanțiile furnizate de Guvernul S.U.A. nu preveneau riscurile identificate de Curte în hotărârea acesteia din aprilie 2013 și că, prin urmare, extrădarea lui ar constitui o încălcare a art. 3 din Convenție.

Curtea a constatat că preocupările formulate în hotărârea acesteia din aprilie 2013 au fost abordate în mod direct de garanțiile complete și informațiile suplimentare primite de guvernul Regatului Unit de la guvernul S.U.A. Așadar, a considerat plângerea reclamantului ca fiind în mod vădit nefondată în temeiul art. 35 (condiții de admisibilitate) din Convenție și a declarat cererea **inadmisibilă**.

X. împotriva Germaniei (nr. 54646/17)

7 noiembrie 2017 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea expulzarea din Germania în Rusia a unui resortisant rus, care se născuse în Daghestan și crescuse în Germania, suspectat că dorea să participe la atacuri teroriste. Reclamantul se plângea, în special, că expulzarea sa în Rusia l-ar expune la riscul de a fi torturat, plasat sub supraveghere, ținut în detenție sau de a dispărea forțat.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă**. La fel ca și instanțele interne, a constatat, în special, că nu existau motive întemeiate pentru a considera că, în cazul în care reclamantul era expulzat la

³ A fost pentru prima oară când Curtea a constatat că o expulzare ar constitui o încălcare a art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție.

Moscova, ar fi expus unui risc real de a fi supus unui tratament contrar art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, întrucât nu avea legătură cu conflictele din Caucazul de Nord. În plus, Curtea nu a identificat niciun motiv pentru a se îndepărta de la deciziile instanțelor interne, care cântăriseră cu atenție toate probele și efectuaseră o evaluare minuțioasă a cauzei reclamantului. Prin urmare, a hotărât că respectiva parte din plângerea reclamantului trebuie să fie respinsă ca fiind vădit nefondată.

Saidani împotriva Germaniei

4 septembrie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea expulzarea/deportarea unui reclamant, resortisant tunisian, din Germania în Tunisia, pe motiv că era considerat un potențial infractor care constituia o amenințare la adresa securității naționale („Gefährder”), pe baza activităților acestuia pentru „Statul Islamic”. Reclamantul se plângea în special că s-ar confrunta cu riscul de a fi condamnat la moarte pentru acuzațiile de terorism și că această pedeapsă nu ar comuta într-o pedeapsă cu detențiunea pe viață și nici nu ar fi reductibilă.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind în mod vădit nefondată. A constatat în special că exista un risc real ca reclamantul să fie condamnat la pedeapsa cu moartea în Tunisia. Totuși, această pedeapsă ar constitui *de facto* o pedeapsă cu detențiunea pe viață, întrucât exista un moratoriu privind execuțiile care era respectat încă din 1991. Curtea a considerat, de asemenea, că nu există niciun temei pentru a se îndepărta de la concluziile instanței interne potrivit cărora exista posibilitatea revizuirii pedepsei cu detențiunea pe viață în optica unei eliberări ulterioare și că exista în dreptul și practica tunisiană un mecanism clar în acest sens.

A.M. împotriva Franței (nr. 12148/18)

29 aprilie 2019

Această cauză privea expulzarea planificată în Algeria a reclamantului, resortisant algerian, după ce acesta a fost condamnat în Franța în 2015 pentru participare la acte de terorism și i s-a interzis permanent accesul pe teritoriul francez. Reclamantul se plângea că expulzarea sa în Algeria l-ar expune riscului de a fi supus la tratamente inumane ori degradante.

Curtea a hotărât că, în cazul în care decizia de expulzare a reclamantului în Algeria ar fi pusă în aplicare, **nu ar fi încălcat art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând că situația generală din Algeria în ceea ce privește tratamentul persoanelor care au legătură cu terorismul nu împiedică, în sine, expulzarea reclamantului. Împărtășind concluzia instanțelor franceze, a considerat că evaluarea acestora a fost adecvată și suficient de justificată de date și informații interne provenite din alte surse credibile și obiective. În speță, Curtea a apreciat că nu există motive serioase și dovedite pentru a considera că, în cazul în care revenirii în Algeria, reclamantul ar risca în mod real să fie supus unor tratamente contrare art. 3 din Convenție.

Cauze în care statul pârât a extrădat/expulzat presupuși teroriști, în pofida indicațiilor Curții în temeiul art. 39 (măsuri provizorii) din Regulamentul Curții de a nu proceda astfel până la noi dispoziții:

Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei

4 februarie 2005 (Marea Cameră)

Această cauză privea extrădarea în Uzbekistan, în 1999, a doi membri ai unui partid de opoziție din Uzbekistan suspectați de explodarea unei bombe în țara respectivă, precum și de tentativă de atac terorist asupra președintelui republicii.

Deși Curtea a indicat, la 18 martie 1999, guvernului turc, în temeiul art. 39 (măsuri provizorii) din Regulamentul Curții, că „ar fi de dorit, în interesul părților, precum și al unei bune desfășurări a procedurii în fața Curții, ca reclamantii să nu fie extrădați în Uzbekistan până când Curtea nu are posibilitatea să examineze cererea în cursul următoarei sale ședințe din 23 martie”, la 19 martie 1999, cabinetul turc a emis un decret de extrădare a reclamantilor și aceștia au fost predați autorităților uzebece la 27 martie 1999.

Printr-o hotărâre din 28 iunie 1999, Înalta Curte a Republicii Uzbekistan i-a declarat pe reclamantii vinovați și i-a condamnat la 20, respectiv la 11 ani de detenție.

În lumina probelor prezentate, Curtea nu a fost în măsură să concluzioneze că existau motive întemeiate, la data la care reclamantii au fost extrădați, pentru a considera că aceștia se confruntau cu un risc real de a fi supuși la tratamente interzise de art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. În consecință, nu a putut constata că **a fost încălcat art. 3** din Convenție. Având în vedere probele prezentate, Curtea a concluzionat, de asemenea, că,

prin nerespectarea măsurilor provizorii indicate în temeiul art. 39 din Regulamentul Curții, Turcia **a încălcat** obligațiile ce îi reveneau în temeiul art. 34 (exercitarea efectivă a dreptului de a introduce o cerere individuală) din Convenție.

Ben Khemais împotriva Italiei

24 februarie 2009

Condamnat în lipsă în Tunisia la zece ani de detenție pentru apartenența la o organizație teroristă, reclamantul fusese extrădat în Tunisia pentru rolul său în activitățile extremiștilor islamici. Deși în martie 2007, în temeiul art. 39 (măsuri provizorii) din Regulamentul Curții, Curtea indicase guvernului italian că era de dorit, în interesul părților precum și al unei bune desfășurări a procedurii în fața Curții, să suspende ordinul de expulzare al reclamantului în așteptarea unei decizii pe fond, reclamantul a fost expulzat în Tunisia în iunie 2008.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, ca urmare a expulzării reclamantului în Tunisia. De asemenea, a constatat că **a fost încălcat art. 34** (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție în ceea ce privește faptul că Italia nu a respectat măsura indicată în temeiul art. 39 din Regulamentul Curții.

A se vedea, de asemenea: **Trabelsi împotriva Italiei**, hotărârea din 13 aprilie 2010; **Toumi împotriva Italiei**, hotărârea din 5 aprilie 2011; și **Mannai împotriva Italiei**, hotărârea din 27 martie 2012.

Labsi împotriva Slovaciei

15 mai 2012

Această cauză privea expulzarea din Slovacia a unui bărbat algerian, condamnat în Franța pentru pregătirea unui act terorist, în urma respingerii cererii sale de azil. Reclamantul a fost expulzat în Algeria în aprilie 2010, în pofida faptului că, în 2008, Curtea a indicat o măsură provizorie, în temeiul art. 39 din Regulamentul Curții, potrivit căreia acesta nu ar fi trebuit să fie extrădat în Algeria înainte de pronunțarea deciziei definitive privind cererea sa de azil, formulată în fața Curții Constituționale slovace.

Curtea a hotărât că **a existat o încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) și **art. 34** (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție. A constatat, în special, că persoanele suspectate de terorism se confruntau cu un risc grav de rele tratamente în Algeria la momentul respectiv și că expulzarea reclamantului, fără a ține seama de măsura provizorie indicată de Curte, a împiedicat ca plângerile sale să fie examinate în mod corespunzător.

Trabelsi împotriva Belgiei

4 septembrie 2014

Această cauză privea extrădarea, în pofida indicării unei măsuri provizorii de către Curte în temeiul art. 39 din Regulamentul Curții, unui resortisant tunisian din Belgia în Statele Unite ale Americii, unde era trimis în judecată pentru infracțiuni de terorism și era pasibil de condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață.

Curtea a hotărât că extrădarea reclamantului în Statele Unite ale Americii constituia **o încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. A considerat că pedeapsa detențiunii pe viață de care reclamantul era pasibil în Statele Unite ale Americii nu putea fi redusă, întrucât legislația S.U.A. nu prevedea un mecanism adecvat pentru reexaminarea acestui tip de sentință și, prin urmare, era contrară prevederilor art. 3.

De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 34** (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție: faptul că statul belgian nu a respectat măsura de suspendare a extrădării indicată de Curte a redus ireversibil nivelul de protecție a drepturilor garantate în temeiul art. 3 din Convenție, pe care reclamantul încercase să și le susțină prin depunerea cererii sale în fața Curții, și a constituit o ingerință în dreptul acestuia de a introduce o cerere individuală.

M.A. împotriva Franței (nr. 9373/15)

1 februarie 2018

Această cauză privea expulzarea în Algeria a unui resortisant algerian condamnat în Franța pentru implicarea sa într-o organizație teroristă. Reclamantul susținea, în special, că predându-l autorităților algeriene, cu încălcarea unei măsuri provizorii indicate de Curte, guvernul francez nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul art. 34 (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori

degradante) din Convenție, constatând că, în momentul expulzării în Algeria a reclamantului, a cărui condamnare pentru infracțiuni de terorism erau cunoscută de autoritățile algeriene, exista un risc real și grav ca acesta să se confrunte cu tratamente contrare art. 3. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 34** (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție. În acest sens, a observat în special că autoritățile franceze au pregătit expulzarea reclamantului în Algeria în așa fel încât s-a produs la numai șapte ore după ce reclamantul a fost informat despre aceasta. Procedând astfel, au creat în mod deliberat o situație în care reclamantul ar fi avut mari dificultăți în a transmite o cerere de pronunțare a unei măsuri provizorii către Curte și au redus astfel nivelul de protecție acordat în temeiul art. 3 din Convenție.

A.S. împotriva Franței (nr. 46240/15)

19 aprilie 2018

Această cauză privea expulzare în Maroc a unui resortisant marocan care fusese condamnat în Franța pentru asociere în vederea săvârșirii de acte de terorism și care fusese privat de cetățenia sa franceză pentru același motiv. Reclamantul susținea în special că fusese expulzat în Maroc în ciuda faptului că exista riscul de a fi supus la rele tratamente în această țară. De asemenea, afirma că prin expulzarea sa în Maroc cu încălcarea unei măsuri provizorii dispuse de Curte, Franța nu își respectase obligațiile care îi reveneau în temeiul art. 34 (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interdicția torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, observând în special că Marocul adoptase măsuri generale pentru a preveni riscul torturii și al tratamentelor inumane sau degradante. În plus, în ciuda punerii sale în libertate și a contactelor cu avocatul său, reclamantul nu a prezentat nicio probă de tipul unui certificat medical care să indice că prin condițiile de detenție din Maroc fusese depășit pragul de severitate necesar pentru a se califica drept încălcare a art. 3. Curtea a hotărât, totuși, că **a fost încălcat art. 34** (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție. În acest sens, a observat în special că, decizia de expulzare nu fusese notificată reclamantului decât la peste o lună după luarea deciziei și că acesta fusese dus imediat la aeroport pentru expulzarea în Maroc. Prin urmare, reclamantul nu a avut timp suficient pentru a solicita instanței suspendarea deciziei, deși autoritățile franceze luaseră această decizie cu mult timp în urmă. În plus, expulzarea dăduse caracter inutil oricărei identificări a vreunei încălcări a Convenției, întrucât reclamantul fusese expulzat într-o țară cu care nu avea legături și în care pretindea că putea fi supus unui tratament interzis.

Operațiuni secrete de „predare”

El-Masri împotriva „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei”

13 decembrie 2012 (Marea Cameră)

Această cauză privea plângerile unui resortisant german de origine libaneză potrivit cărora fusese victima unei operațiuni secrete de „predare”, în cursul căreia a fost arestat, ținut în izolare, interogat și supus unor rele tratamente într-un hotel din Skopje, timp de 23 de zile, fiind transferat ulterior agenților CIA (Agenția Centrală de Informații), care l-au dus într-un centru secret de detenție din Afganistan, unde a fost supus altor rele tratamente timp de peste patru luni.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că relatarea reclamantului a fost stabilă dincolo de orice îndoială rezonabilă și a hotărât că „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei” este responsabilă pentru torturarea și relele tratamente aplicate reclamantului, atât în această țară, cât și ulterior transferării acestuia autorităților Statelor Unite, în contextul unei „predări” extrajudiciare.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, din cauza tratamentelor inumane și degradante la care a fost supus reclamantul în timp ce a fost privat de libertate într-un hotel din Skopje, ca urmare a tratamentului care i-a fost aplicat acestuia pe aeroportul din Skopje, care a constituit tortură, și din cauza transferării sale în custodia autorităților Statelor Unite, fiind astfel expus riscului de a i se aplica alte tratamente contrare art. 3. Curtea a constatat, de asemenea, **o încălcare a art. 3**, din cauza faptului că „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei” nu a realizat o anchetă eficientă cu privire la acuzațiile de rele tratamente ale reclamantului.

Curtea a hotărât, în continuare, că **a fost încălcat art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, din cauză că reclamantul a fost deținut în hotelul din Skopje timp de 23 de zile și ulterior a fost ținut în captivitate în Afganistan, precum și din cauză că nu a fost desfășurată o anchetă eficientă cu privire la acuzațiile acestuia de detenție arbitrară.

În sfârșit, Curtea a constatat **o încălcare a art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și **o încălcare a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Al Nashiri împotriva Poloniei și Husayn (Abu Zubaydah) împotriva Poloniei

24 iulie 2014

Aceste două cauze priveau acuzațiile de tortură, rele tratamente și detenție secretă a doi bărbați suspecți de acte de terorism. Ambii reclamânți susțineau că au fost ținuți în „locația neagră” a CIA din Polonia. Aceștia afirmă în special că Polonia a permis CIA, cu bună știință și în mod deliberat, să îi țină în detenție secretă în centrul din Stare Kiejkuty, timp de șase și, respectiv, nouă luni, fără niciun temei legal sau control judecătoresc, și fără să li se permită să ia legătura cu familiile lor. Aceștia se plâneau că Polonia a îngăduit, cu bună știință și în mod deliberat, transferul lor de pe teritoriul polonez, în ciuda riscului real de a fi supuși altor rele tratamente și unei detenții incommunicado, permițând transferarea lor într-o jurisdicție în care nu vor beneficia de dreptul la un proces echitabil. În cele din urmă, se plâneau că Polonia nu a realizat o anchetă efectivă asupra circumstanțelor legate de relele tratamente aplicate, detenția și transferul acestora de pe teritoriul polonez.

Ținând seama de probele de care dispune, Curtea a ajuns la concluzia că acuzațiile reclamantilor potrivit cărora au fost deținuți în Polonia erau suficiente de convingătoare. Curtea a constatat că Polonia cooperase la pregătirea și executarea operațiunilor CIA de predare, detenție secretă și interogare, desfășurate pe teritoriul acesteia, și că aceasta ar fi trebuit să știe că, permițând lipsirea de libertate a reclamantilor de către CIA, pe teritoriul acesteia, îi expunea unui risc serios de a fi supuși unor tratamente contrare Convenției.

În ambele cauze, Curtea a hotărât că Polonia **nu și-a îndeplinit** obligația care îi revenea în temeiul **art. 38** (obligația de a pune la dispoziție toate facilitățile necesare pentru desfășurarea efectivă a unei anchete) din Convenție. În continuare, a hotărât, în ambele cauze, **încălcarea art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, atât pe fond, cât și sub aspect procedural, **încălcarea art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță), **încălcarea art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie), **încălcarea art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) și **încălcarea art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. În ceea ce îl privește pe primul reclamant, Curtea a hotărât, în cele din urmă, că **au fost încălcate art. 2** (dreptul la viață) și **art. 3, coroborat cu art. 1** (abolirea pedepsei cu moartea) **din Protocolul nr. 6** la Convenție.

Nasr și Ghali împotriva Italiei

23 februarie 2016

Această cauză privea „predarea extraordinară” – răpirea de către agenți ai CIA, cu cooperarea unor resortisanți italieni – a imamului egiptean Abu Omar și transferul acestuia în Egipt, urmat de detenția secretă a acestuia în locația respectivă, timp de mai multe luni. Reclamantul se plâneau în special de răpirea acestuia, cu participarea autorităților italiene, de relele tratamente la care a fost supus în timpul transferului și detenției sale, de impunitatea de care se bucură persoanele responsabile, din motive legate de secretul de stat, și de neexecutarea pedepselor pronunțate împotriva cetățenilor Statelor Unite ale Americii care au fost condamnați, din cauza refuzului autorităților italiene de a solicita extrădarea acestora. În cele din urmă, acesta și soția lui – a doua reclamantă – se plâneau de încălcarea dreptului lor la respectarea vieții private și de familie, având în vedere că răpirea și detenția reclamantului au avut ca rezultat despărțirea lor forțată timp de peste cinci ani.

Curtea a hotărât, în ceea ce îl privește pe *primul reclamant*, că **au fost încălcate art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante), **art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță), **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 3, 5 și 8** din Convenție. În ceea ce o privește pe *cea de-a doua reclamantă*, Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 3** (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante), **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 3 și 8**. În special, ținând seama de toate probele prezentate în această cauză, Curtea a constatat că fiind stabilit faptul că autoritățile italiene știau că primul reclamant a fost victima unei operațiuni de predare extraordinară, care a început cu răpirea lui în Italia și a continuat cu transferul acestuia în străinătate. În prezenta cauză, Curtea a hotărât că principiul legitim al „secretului de stat” a fost aplicat în mod evident de executivul italian pentru a se asigura că persoanele responsabile nu vor fi obligate să fie trase la răspundere pentru acțiunile lor. Ancheta și procesul nu au condus la pedepsirea persoanelor responsabile, cărora li s-a asigurat așadar, în cele din urmă, impunitatea.

Abu Zubaydah împotriva Lituaniei

31 mai 2018

Această cauză privea afirmațiile reclamantului potrivit cărora Lituania a admis ca Agenția Centrală de Informații a Statelor Unite (CIA) să-l transporte pe teritoriul său în baza programului secret de predare extraordinară și a permis să fie supus relelor tratamente și detenției arbitrare într-o „locație neagră” de detenție a CIA. De asemenea, se plâneau că Lituania nu a desfășurat o anchetă efectivă în ceea ce

privește acuzațiile sale.

În această cauză, Curtea nu a avut acces la reclamant întrucât acesta era încă ținut în detenție de către autoritățile din S.U.A. în condiții foarte restrictive, astfel încât a trebuit să stabilească faptele din diferite alte surse. În special, a obținut informații importante dintr-un raport al Comisiei Senatului S.U.A. privind utilizarea torturii de către CIA, dat publicității în decembrie 2014. De asemenea, a ascultat mărturiile experților. Curtea a hotărât că în cauza reclamantului **au existat încălcări ale art. 3** (interzicerea torturii) Cin convenție, din cauza faptului că guvernul nu a desfășurat o anchetă efectivă privind acuzațiile reclamantului și a complicității la acțiunile CIA care au condus la rele tratamente, precum și **încălcări ale art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță), **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 3**. Curtea a observat în special că Lituania a găzduit un centru de detenție secret al CIA în perioada februarie 2005 – martie 2006, că reclamantul fusese ținut în detenție acolo, și că autoritățile interne cunoșteau faptul că CIA îl va supune unor tratamente contrare Convenției. De asemenea, Lituania a permis mutarea acestuia într-un alt centru de detenție al CIA din Afganistan, expunându-l altor rele tratamente. Prin urmare, Curtea a hotărât că reclamantul se afla sub jurisdicția Lituaniei și că țara era responsabilă pentru încălcarea drepturilor sale în temeiul Convenției. Curtea a recomandat, de asemenea, Lituaniei să efectueze cât mai curând posibil o anchetă completă în cauza reclamantului și, dacă este necesar, să pedepsească orice autorități responsabile. În sfârșit, a hotărât că autoritățile din această țară trebuie să solicite Statelor Unite ale Americii să elimine sau să limiteze efectele încălcărilor aduse drepturilor reclamantului.

Al Nashiri împotriva României

31 mai 2018

Reclamantul din această cauză risca să primească pedeapsa capitală în S.U.A. pentru presupusul său rol jucat în atacuri teroriste. Cauza privea afirmațiile reclamantului potrivit cărora România a admis ca Agenția Centrală de Informații a Statelor Unite (CIA) să-l transporte pe teritoriul său în baza programului secret de predare extraordinară și a permis să fie supus relexor tratamente și detenției arbitrară într-o „locație neagră” de detenție a CIA. De asemenea, se plângea că România nu a desfășurat o anchetă efectivă în ceea ce privește acuzațiile sale.

În această cauză, Curtea nu a avut acces la reclamant întrucât acesta era încă ținut în detenție de autoritățile din S.U.A. în condiții foarte restrictive, astfel încât a trebuit să stabilească faptele din diferite alte surse. În special, a obținut informații importante dintr-un raport al Comisiei Senatului S.U.A. privind utilizarea torturii de către CIA, dat publicității în decembrie 2014. De asemenea, a ascultat mărturiile experților. Curtea a hotărât că în cauza reclamantului au existat **încălcări ale art. 3** (interzicerea torturii) din Convenție, din cauza faptului că guvernul român nu a desfășurat o anchetă efectivă privind acuzațiile reclamantului și a complicității la acțiunile CIA care au condus la rele tratamente. Curtea a hotărât, de asemenea, că au existat **încălcări ale art. 5** (dreptul la libertate și la siguranță), **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 3, art. 5 și art. 8**. În sfârșit, a hotărât că au existat **încălcări ale art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) din Convenție și **art. 2** (dreptul la viață) și **art. 3** din Convenție, **coroborat cu art. 1** (abolirea pedepsei cu moartea) **din Protocolul nr. 6** la Convenție, întrucât România a acordat asistență la transferarea reclamantului de pe teritoriul său, în pofida unui risc real ca acesta să facă obiectul unei denegări flagrante de justiție și al pedepsei cu moartea. Curtea a observat în special că România a găzduit un centru de detenție secret al CIA, cu numele de cod „Centrul de detenție Black”, în perioada septembrie 2003 – noiembrie 2005, că reclamantul fusese ținut în detenție acolo pentru o perioadă de aproximativ 18 luni, și că autoritățile interne cunoșteau faptul că CIA îl va supune unor tratamente contrare Convenției. De asemenea, România a permis ca acesta să fie transferat într-un alt centru de detenție al CIA care se afla fie în Afganistan (Centrul de detenție „Brown”) or în Lituania (Centrul de detenție „Violet”), expunându-l astfel altor rele tratamente. Prin urmare, Curtea a hotărât că reclamantul se afla sub jurisdicția României și că țara era responsabilă pentru încălcarea drepturilor sale în temeiul Convenției. Curtea a recomandat, de asemenea, României să efectueze cât mai curând posibil o anchetă completă în cauza reclamantului și, dacă este necesar, să pedepsească orice autorități responsabile. În sfârșit, Curtea a hotărât că autoritățile din această țară trebuie să solicite Statelor Unite ale Americii să dea asigurări că reclamantului nu i se va aplica pedeapsa cu moartea.

Cerere pendinte

al-Hawsawi împotriva Lituaniei (nr. 6383/17)

Cerere comunicată guvernului lituanian la 30 ianuarie 2019

Această cauză privește afirmațiile reclamantului potrivit cărora Lituania a admis ca Agenția Centrală de Informații a Statelor Unite (CIA) să-l transporte pe teritoriul său în baza programului secret

de predare extraordinară și a permis să fie supus relexor tratamentelor și detenției arbitrare într-o „locație neagră” de detenție a CIA.

Curtea a comunicat cererea guvernului lituanian și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 1 (obligația de a respecta drepturile omului), art. 2 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță), art. 6 (dreptul la un proces echitabil), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) și în temeiul art. 1 (abolirea pedepsei cu moartea) din Protocolului nr. 6 la Convenție.

Aspecte examinate în temeiul art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție

Existența unei suspiciuni rezonabile [art. 5 § 1 lit. c)]

Art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție nu permite privarea de libertate a unei persoane pentru a fi interogată doar ca parte a unui exercițiu de colectare de informații (trebuie să existe o intenție, cel puțin în principiu, de punere sub acuzare).

[Fox, Campbell și Hartley împotriva Regatului Unit](#)

30 august 1990

Reclamanții au fost arestați în Irlanda de Nord de un polițist care își exercita competența prevăzută de lege (abrogată între timp) care îi permitea să aresteze pentru cel mult 72 de ore orice persoană pe care o suspecta de terorism.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, constatând că probele furnizate erau insuficiente pentru a stabili că a existat „o suspiciune rezonabilă” stabilită obiectiv pentru a motiva arestările.

[Murray împotriva Regatului Unit](#)

28 octombrie 1994

Primul reclamant fusese arestat fiind suspectat că ar colecta bani pentru Armata Republicană Irlandeză Provizorie (IRA).

[O'Hara împotriva Regatului Unit](#)

16 octombrie 2001

Reclamantul, membru proeminent al Sinn Fein, fusese arestat din cauza unei suspiciuni de implicare într-un asasinat comis de IRA.

În cele două cauze, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, constatând că arestările reclamanților sub suspiciunea de terorism făcuseră parte din operațiuni planificate bazate pe probe sau informații legate de activități teroriste și îndepliniseră standardul de „suspiciune rezonabilă bazată pe motive întemeiate”.

Detenție pe termen nedeterminat

[A. și alții împotriva Regatului Unit \(nr. 3455/05\)](#)

19 februarie 2009 (Marea Cameră)

Cei 11 reclamanți se plâneau cu privire la detenția lor în condiții de securitate ridicate în temeiul unui regim juridic care permitea detenția pe termen nedeterminat a resortisanților străini declarați de secretarul de stat suspecti de implicare în acte de terorism.

Curtea a hotărât că detenția reclamanților **nu** atinsese pragul ridicat de tratament inuman și degradant pentru a fi constatată **o încălcare a art. 3** din Convenție.

În continuare, a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție – în privința tuturor reclamanților, cu excepția a doi dintre aceștia care aleseseră să părăsească Regatul Unit – întrucât reclamanții nu fuseseră reținuți în vederea expulzării și întrucât, astfel cum a constatat Camera Lorzilor, măsurile de derogare care permiteau detenția acestora pe termen nedeterminat sub suspiciunea de terorism ar fi constituit o discriminare nejustificată între resortisanți și neresortisanți.

Curtea a constatat, de asemenea, în această cauză, că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să se pronunțe într-un termen scurt asupra legalității detenției) în privința a patru dintre reclamanți, întrucât aceștia nu au avut posibilitatea să conteste în mod efectiv acuzațiile aduse împotriva lor, și că **a fost încălcat art. 5 § 5** în privința tuturor reclamanților, cu excepția a doi dintre aceștia, care au ales să părăsească Regatul Unit, în lipsa unui drept executoriu la compensații pentru încălcările de mai sus.

Dreptul de a fi adus de îndată înaintea unui judecător sau alt magistrat împuternicit cu exercitarea atribuțiilor judiciare

O persoană arestată trebuie adusă „de îndată” înaintea fața unui judecător sau a unui alt magistrat,

odată ce începe să curgă „termenul” din momentul arestării.

[Brogan și alții împotriva Regatului Unit](#)

29 noiembrie 1988

Cei patru reclamânți, care erau suspectați de terorism, au fost arestați de poliție în Irlanda de Nord și, după ce au fost interogați pentru perioade cuprinse între patru zile și șase ore până la șase zile, șaisprezece ore și jumătate, au fost eliberați fără a fi puși sub acuzare sau aduși înaintea unui magistrat. Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 3** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, constatând că cerința de „promptitudine” nu se putea întinde la o perioadă de patru zile și șase ore sau chiar mai mult de atât.

[Brannigan și McBride împotriva Regatului Unit](#)

26 mai 1993

În această cauză, cei doi reclamânți, suspecți a fi membri IRA, au fost arestați de poliție în Irlanda de Nord și ținuti în arestul poliției șase zile, paisprezece ore și treizeci de minute, respectiv patru zile, șase ore și douăzeci și cinci de minute. Ambii se plâneau în special de faptul că nu au fost aduși de îndată înaintea unui judecător.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 3** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. Privarea de libertate a reclamânților pentru perioade mai mari decât în cauza *Brogan și alții* (a se vedea mai sus) nu a încălcat Convenția, întrucât Regatul Unit a depus o derogare în caz de stare de urgență validă, în temeiul art. 15 din Convenție (a se vedea mai sus, pagina 1).

Dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil (art. 5 § 3)

[Chraidi împotriva Germaniei](#)

26 octombrie 2006

În 1990, a fost emis un mandat de arestare împotriva reclamantului (persoană apatridă cu reședința în Liban), acuzat că a pregătit, împreună cu alte persoane, atacul cu bombă asupra unei discotecii din Berlin, în 1986, cu scopul de a ucide membri ai forțelor armate americane. În timpul acestui atac au fost ucise 3 persoane și alte 104 au fost rănite grav. În 1996, reclamantul a fost extrădat din Germania în Liban și plasat în detenție. În noiembrie 2001, acesta a fost condamnat pentru complicitate la omor, tentativă de omor și producerea unei explozii. Reclamantul se plâneau, în special, de durata excesivă a detenției sale în arest preventiv, de aproximativ cinci ani și jumătate.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 3** (dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil) din Convenție, constatând că, în circumstanțele excepționale ale cauzei, durata detenției reclamantului putea fi considerată rezonabilă. Curtea a observat în special că respectiva cauză implica o anchetă deosebit de complexă și judecarea unor infracțiuni de mare amploare care fuseseră comise în contextul terorismului internațional. A remarcat, de asemenea, că statele care luptă împotriva terorismului se pot confrunta cu dificultăți excepționale. Prin urmare, Curtea a admis motivele invocate de instanțele germane pentru menținerea în detenție a reclamantului și a considerat că nu se poate spune că autoritățile judecătorești competente nu au dat dovadă de diligență specială în tratarea cauzei acestuia.

[Berasategi împotriva Franței, Esparza Luri împotriva Franței, Guimon Ep. Esparza împotriva Franței, Sagarzazu împotriva Franței și Soria Valderrama împotriva Franței](#)

26 ianuarie 2012

Cele cinci cauze priveau durata arestului preventiv, prelungită în mai multe rânduri, a unor persoane private de libertate, acuzate de apartenența la organizația teroristă ETA.

În aceste cinci cauze Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 3** (dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil) din Convenție. Observând în special că, la prima vedere, un arest preventiv între patru ani și opt luni și cinci ani și zece luni părea să fie nerezonabil și era necesar să aibă motive întemeiate, a considerat, pe baza probelor care i-au fost prezentate, că autoritățile judiciare nu au acționat cu toată promptitudinea necesară.

Dreptul de a intenta o acțiune în justiție pentru a contesta legalitatea detenției (art. 5 § 4)

[Sher și alții împotriva Regatului Unit](#) [a se vedea, de asemenea, mai jos, la „Prevenirea terorismului”, „Aspecte examinate în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție”]

20 octombrie 2015

Această cauză privea arestarea și detenția reclamânților, trei resortisanți pakistanezi, în contextul unei operațiuni de luptă împotriva terorismului. Reclamânții au fost ținuti 13 zile în detenție, înainte de a fi în cele din urmă eliberați fără a fi puși sub acuzare. În această perioadă, au fost aduși de două ori în fața

unei instanțe cu mandate de prelungire a termenului de arestare. Au fost apoi plasați într-un centru de detenție pentru imigranți, după care s-au reîntors voluntar în Pakistan. Aceștia se plâneau în special în legătură cu audierile privind cererile de prelungire a arestării, deoarece anumite probe în favoarea prelungirii perioadei de arest le-au fost ascunse și că una dintre aceste audieri a fost foarte scurtă și s-a făcut cu ușile închise.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 4** din Convenție. A observat în special că autoritățile din Regatul Unit suspectaseră iminența unui atac terorist și au lansat o anchetă extrem de complexă care viza deșurarea acestuia. Reamintind că terorismul intră într-o categorie specială, a constatat că art. 5 § 4 nu poate fi utilizat într-un mod care ar împiedica desfășurarea unei ședințe cu ușile închise sau care ar produce dificultăți disproporționate în calea autorităților polițienești, în luarea de măsuri eficiente de combatere a terorismului. În cazul reclamanților, amenințarea unui atac terorist iminent și considerentele de securitate națională au justificat restricțiile aduse dreptului reclamanților la procedura contradictorie, în ceea ce privește mandatele de prelungire a arestului preventiv. În plus, au existat suficiente garanții împotriva riscului de arbitrar în ceea ce privește procedurile de eliberare a mandatelor de prelungire a arestului preventiv, sub forma unui cadru juridic care stabilea norme procedurale clare și detaliate.

Dreptul ca o instanță să se pronunțe într-un termen scurt asupra legalității detenției (art. 5 § 4)

M.S. împotriva Belgiei (nr. 50012/08)

31 ianuarie 2012

Această cauză privea prelungirea perioadelor de detenție în așteptarea expulzării de pe teritoriul belgian în privința unui resortisant irakian – care era suspectat în special de legături cu asociația teroristă Al-Qaeda – care își ispășise pedeapsa. În temeiul art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante), reclamantul se plânga de faptul că a fost expulzat în Irak. De asemenea, susținea că, prima perioadă de detenție într-un centru de tranzit închis, din octombrie 2007 până în martie 2009, și cea de-a doua perioadă de detenție într-un centru de tranzit închis, din aprilie 2010 până la întoarcerea sa în Irak, în octombrie 2010, au fost arbitrare și că decizia asupra legalității detenției sale nu a fost pronunțată într-un termen scurt.

În ceea ce privește prima perioadă, Curtea a considerat că reclamantul nu a beneficiat de dreptul său ca o instanță să se pronunțe într-un termen scurt asupra legalității detenției și a concluzionat că **a fost încălcat art. 5 § 4** din Convenție. În continuare, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în ceea ce privește prima perioadă de detenție într-un centru de tranzit închis în perioada 29 mai 2008 – 4 martie 2009, plasarea reclamantului într-un centru de tranzit închis la 2 aprilie 2010 și măsurile de prelungire a detenției acestuia după data de 24 august 2010.

În ceea ce privește plângerea reclamantului în temeiul art. 3, Curtea a reamintit că art. 3 interzice în termeni absoluți tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, oricare ar fi comportamentul victimei, chiar și în cele mai dificile împrejurări, precum lupta împotriva terorismului. În circumstanțele cauzei, a hotărât că **a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce privește expulzarea reclamantului în Irak.

Aspecte examinate în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție

Heaney și McGuinness împotriva Irlandei

21 decembrie 2000

Cei doi reclamanți au fost arestați sub suspiciunea de infracțiuni teroriste grave. După ce au fost avertizați de polițiști că aveau dreptul la tăcere, li s-a cerut, în temeiul art. 52 din legea din 1939 privind infracțiunile împotriva statului, să ofere detalii cu privire la locul în care se aflau la momentul producerii infracțiunilor în cauză. Reclamanții se plâneau că art. 52 din legea din 1939 le încălca dreptul la tăcere și de nu se autoincrimina și intervertea prezumția de nevinovăție.

Curtea a hotărât că **a existat o încălcare a art. 6 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) și **art. 6 § 2** (prezumția de nevinovăție) din Convenție. A constatat că preocupările în materie de securitate și ordine publică invocate de guvernul irlandez nu puteau justifica o dispoziție care anulează esența însăși a drepturilor reclamanților la tăcere și de a nu se autoincrimina, garantate de art. 6 § 1 din Convenție. În plus, având în vedere legătura strânsă cu prezumția de nevinovăție, garantată de art. 6 § 2, a fost, de asemenea, încălcată și respectiva prevedere.

Salduz împotriva Turciei

27 noiembrie 2008 (Marea Cameră)

Reclamantul, minor la momentul faptelor, a fost arestat sub suspiciunea că a participat la o demonstrație ilegală în sprijinul liderului PKK aflat în detenție și acuzat că a agățat un afiș ilegal de un pod. A fost

condamnat ulterior pentru complicitate la PKK. Cauza privea restricționarea dreptului reclamantului de a avea acces la un avocat în timp ce se afla în arestul poliției pentru o infracțiune care intră sub jurisdicția instanțelor de securitate ale statului, indiferent de vârstă.

Curtea a hotărât în special că **a fost încălcat art. 6 § 3 lit. c)** (dreptul la asistență juridică la alegere), **coroborat cu art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, pe motiv că reclamantul nu a beneficiat de asistență juridică cât timp s-a aflat în arestul poliției.

El Haski împotriva Belgiei

25 septembrie 2012

Această cauză privea arestarea și condamnarea unui resortisant marocan pentru participarea la activitățile unui grup terorist. Reclamantul se plânga în special că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, întrucât se pare că unele dintre declarațiile utilizate ca probe împotriva sa fuseseră obținute în Maroc prin intermediul unor tratamente contrare art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. Spre deosebire de instanțele belgiene, Curtea a constatat că, din cauza contextului în care au fost colectate declarațiile, pentru ca instanța penală să le excludă ca probe, era suficient ca reclamantul să demonstreze existența unui „risc real” ca declarațiile în cauză să fi fost obținute prin intermediul unor tratamente contrare art. 3. Prin urmare, art. 6 din Convenție impune instanțelor interne obligația de a nu le recunoaște ca probe fără a se asigura mai întâi că nu au fost obținute prin astfel de metode. Cu toate acestea, atunci când a respins cererea reclamantului de a exclude declarațiile, curtea de apel s-a limitat la a observa că reclamantul nu prezentase nicio „dovadă concretă” care să suscite „îndoiele rezonabile” asupra probelor.

Ali Abdulla împotriva Regatului Unit

30 iunie 2015

Această cauză privea plângerea reclamantului potrivit căruia, din cauza acoperirii defavorabile ample în mass-media, procedura penală îndreptată împotriva sa, pentru conspirație într-un complot terorist care urmărea să provoace explozia unei aeronave folosind bombe artizanale, nu a fost echitabilă. În urma unui prim proces în cazul său, care a avut drept rezultat condamnarea sa sub acuzația de conspirație în vederea unor asasinat, a existat o amplă acoperire mediatică, inclusiv relatarea unui material care nu fusese prezentat niciodată juraților. A fost dispusă deschiderea unui nou proces în ceea ce privește în special acuzația de conspirație în vederea unor asasinat prin detonarea de dispozitive explozive la bordul unei aeronave în timpul zborului (asupra căreia jurații din primul proces nu reușiseră să ajungă la un verdict), iar reclamantul susținea că era imposibil ca noul proces să fie echitabil, având în vedere impactul publicității negative. Argumentul său a fost respins de judecătorul care a rejudecat cauza și, în cursul acestui nou proces, a fost condamnat. Reclamantul a fost condamnat la detențiune pe viață, cu o perioadă de detenție de minim 40 de ani. Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, constatând că nu s-a demonstrat faptul că publicitatea negativă a influențat jurații până la punctul în care să fie prejudiciat rezultatul procedurii iar procesul reclamantului să devină inechitabil. A observat în special că cadrul juridic aplicabil în Regatul Unit în vederea asigurării unui proces echitabil în cazul unei publicități negative prevedea orientări adecvate pentru judecătorul care rejudeca cauza. De asemenea, a constatat că măsurile luate de judecător erau suficiente. Astfel, a examinat dacă trecuse suficient timp pentru ca relatările defavorabile să rămână de domeniul trecutului înainte de reînceperea noului proces și a recunoscut necesitatea de a acorda sfaturi juraților cu privire la imparțialitatea și importanța de a se pronunța asupra cauzei numai pe baza probelor prezentate în instanță. Judecătorul a dat ulterior instrucțiuni în mod clar și regulat, în privința cărora reclamantul nu a avut obiecții. Faptul că jurații au dat ulterior verdicte diferite în ceea ce privește mai mulți pârâți în cursul procedurii de rejudecare a venit în sprijinul concluziei judecătorului potrivit căreia se putea considera că jurații au avut capacitatea de a discerne și de a-i urma instrucțiunile pronunțându-se asupra cauzei în mod corect, și doar pe baza probelor prezentate în instanță.

Ibrahim și alții împotriva Regatului Unit

13 septembrie 2016 (Marea Cameră)

La 21 iulie 2005, în mijloace de transport în comun din Londra au fost detonate patru bombe care nu au mai explodat. Făptuitorii au fugit de la locul faptei și poliția a declanșat imediat o anchetă. Primii trei reclamânți au fost arestați sub suspiciunea detonării a trei dintre bombe. Al patrulea reclamant a fost inițial audiat în calitate de martor în legătură cu atacurile, dar ulterior a devenit evident că îl ajutase pe unul din ceilalți atentatori cu bombe după atacul eșuat și, după ce a dat o declarație scrisă, a fost, de asemenea, arestat. Toți cei patru reclamânți au fost ulterior condamnați pentru comiterea de infracțiuni. Cauza privea întârzierea temporară în asigurarea accesului reclamantilor la avocați, în cazul primilor trei reclamânți, după arestarea lor, și în cazul celui de-al patrulea, după ce poliția a început să-l

suspecteze de complicitate la infracțiune, dar anterior arestării sale; și admiterea ca probe, în procesele ulterioare, a declarațiilor date în absența avocaților.

Curtea a hotărât că **nu a existat o încălcare a art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. c)** (dreptul la un proces echitabil și dreptul la asistență juridică) din Convenție în privința primilor trei reclamânți și că **au fost încălcate aceste dispoziții** în privința celui de-al patrulea reclamant. În privința primilor trei reclamânți, Curtea avea convingerea că, la momentul primelor interogări de către poliție, existase o necesitate urgentă de a preveni consecințe negative grave pentru viața și integritatea fizică a publicului, și anume riscul unor viitoare atacuri sinucigașe. Prin urmare, existaseră motive imperative pentru restrângerea temporară a dreptului acestora la consiliere juridică. De asemenea, Curtea era încredințată că procedurile în ansamblul lor în privința fiecăruia dintre primii trei reclamânți fuseseră echitabile. Poziția în privința celui de-al patrulea reclamant, care se plângea, de asemenea, de întârzierea în a avea acces la un avocat, a fost diferită. Inițial, a fost audiat ca martor și, prin urmare, fără consiliere juridică. Cu toate acestea, în cursul interogării a devenit evident faptul că îl ajutase pe cel de-al patrulea atentator după atacul eșuat. În acel moment, în conformitate cu codul de bune practici aplicabil, ar fi trebuit să fie informat asupra drepturilor sale și să i se ofere consiliere juridică. Totuși, acest lucru nu s-a întâmplat. După ce a dat o declarație scrisă în calitate de martor, a fost arestat, acuzat și ulterior condamnat pentru favorizarea celui de-al patrulea atentator și nedeazăluirea de informații ulterior atacurilor. În cazul său, Curtea nu era convinsă că existaseră motive imperative pentru restrângerea accesului acestuia la consiliere juridică și pentru a nu-l informa despre dreptul de a păstra tăcerea. A fost semnificativ faptul că nu exista un temei în dreptul intern pentru ca poliția să opteze a nu-l informa asupra drepturilor sale, în momentul în care începuse să se autoincrimineze. Consecința a fost aceea că a fost indus în eroare cu privire la drepturile sale procedurale. În plus, decizia poliției nu a putut fi ulterior reexaminată, întrucât nu fusese consemnată și nu au fost audiați martori care să explice motivele care stătuseră la baza acesteia. Deoarece nu existau motive imperative, îi revenea guvernului Regatului Unit sarcina de a demonstra că procedura a fost totuși echitabilă. În opinia Curții, nu a reușit să facă acest lucru și, în consecință, a concluzionat că, în privința celui de-al patrulea reclamant, prin decizia de a nu îl informa asupra drepturilor sale și de a-i restricționa accesul la consiliere juridică s-a adus atingere caracterului echitabil al procesului.

Ramda împotriva Franței

19 decembrie 2017

Reclamantul, resortisant algerian, a fost extrădat din Regatul Unit în Franța pentru acuzații referitoare la o serie de atacuri teroriste săvârșite în 1995 în Franța. Acesta se plângea de o pretinsă eroare în motivarea hotărârii pronunțate de un complet al curții de apel cu jurați care l-a condamnat. De asemenea, se plângea de o încălcare a principiului *non bis in idem* prin condamnarea sa penală în ciuda hotărârii definitive de condamnare pronunțate de instanța penală ordinară.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. A constatat în special că reclamantul din această cauză beneficiase de garanții suficiente care îi permiteau să înțeleagă motivul condamnării sale de către completul special al curții de apel cu jurați, considerând că, având în vedere examinarea coroborată a celor trei ordonanțe de punere sub acuzare motivate minuțios, dezbaterile din cursul audierilor reclamantului, precum și numeroasele întrebări detaliate adresate curții cu jurați, reclamantul nu putea pretinde că nu cunoștea motivele condamnării sale. Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 4**, (dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori) **din Protocolul nr. 7** la Convenție, constatând că reclamantul nu fusese trimis în judecată sau condamnat în cadrul unor proceduri penale cu privire la fapte care să fie pe fond aceleași cu cele pentru care fusese deja condamnat în cadrul procedurilor anterioare. Curtea a reiterat în special că era legitim ca statele membre să adopte o poziție fermă împotriva persoanelor implicate în acte teroriste, pe care sub nicio formă nu le pot ierta, și că infracțiunile de complicitate la omor și tentativă de omor de care reclamantul fusese condamnat reprezentau încălcări grave ale drepturilor fundamentale în temeiul art. 2 (dreptul la viață) din Convenție, statele fiind obligate să îl respecte și să pedepsească pe făptuitori, subiect de conformitate cu garanțiile procedurale ale persoanelor implicate, precum era situația reclamantului din speță.

Gulamhussein și Tariq împotriva Regatului Unit

3 aprilie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea retragerea autorizației de securitate a reclamantilor pe motivul asocierii lor cu terorismul, ceea ce a dus la concedierea acestora din funcția de funcționari publici. Primul reclamant se plângea de procedura Comisiei de Apel privind Contestațiile asupra Securității, în timp ce al doilea susținea că procedura în fața Tribunalului pentru Litigii de Muncă îi încălcăse drepturile la o procedură contradictorie, la principiul egalității armelor și la o hotărâre motivată. **Curtea a declarat că ambele cereri**

sunt **inadmisibile** ca fiind în mod vădit nefondate. A constatat în special că deși unele proceduri se ținuseră „cu ușile închise” întrucât se refereau la informații secrete, reclamantii au beneficiat de garanții adecvate în ceea ce privește dreptul lor la un proces echitabil, fiindu-le asigurați avocați care au putut participa la respectivele ședințe cu ușile închise.

Otegi Mondragon și alții împotriva Spaniei

6 noiembrie 2018

Această cauză privea plângerea reclamantilor privind părtinirea de care a dat dovadă completul instanței de prim grad care îi condamnase pentru apartenență la organizația ETA.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. A constatat în special că primul reclamant din speță obținuse anterior câștig de cauză în recursul formulat împotriva unei condamnări în temeiul unor diferite acuzații legate de ETA, întrucât președintele completului făcuse dovadă de lipsă de imparțialitate, ceea ce a contaminat tot completul cauzei și a condus la rejudecarea cazului. Același complet, inclusiv judecătorul care prezidase în procesul anterior, i-a condamnat pe toți cei cinci reclamantii în cursul unui al doilea set de proceduri, în baza unor acuzații diferite, un an mai târziu. Reclamantii și-au justificat astfel în mod obiectiv temerile potrivit cărora judecătorii nu au dat dovadă de imparțialitate în cauza lor.

Murtazaliyeva împotriva Rusiei

18 decembrie 2018 (Marea Cameră)

Această cauză privea plângerea reclamantei, resortisantă rusă de etnie cecenă, despre caracterul inechitabil al procedurii penale inițiate împotriva sa pentru pregătirea unui atac terorist. Reclamanta susținea în special că nu a putut să vadă sau să examineze în mod eficient casetele de supraveghere video prezentate în cursul ședinței în cauza sa întrucât nu a putut privi la ecranul video din sala de judecată. De asemenea, susținea că nu i s-a permis să adreseze întrebări în instanță agentului de poliție, ale cărui acțiuni, în opinia sa, putea fi considerate drept incitare din partea poliției, și nici celor doi martori, care ar fi putut să clarifice afirmațiile sale privind plasarea de explozibili în rucsacul său.

Curtea a hotărât în unanimitate că **nu au existat încălcări ale art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. b)** (dreptul la un proces echitabil/pregătirea apărării) din Convenție, în ceea ce privește afirmația reclamantei potrivit căreia nu a putut viziona înregistrarea video în timpul procesului. A constatat în special că nu era clar în ce mod a fost împiedicată reclamanta să vizioneze înregistrarea video, dar, în orice caz, acest fapt nu i-ar fi afectat dreptul la un proces echitabil; dacă scopul său ar fi fost acela de a verifica acuratețea transcrierii înregistrării video, ar fi avut posibilitatea să asculte înregistrarea audio. Curtea a hotărât, de asemenea, că **nu a existat o încălcare a art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d)** (dreptul la un proces echitabil/audierea martorilor) din Convenție, în ceea ce privește refuzul instanțelor interne de a cita doi martori să depună mărturie în timpul procesului. După revizuirea principiilor jurisprudenței sale privind citarea și examinarea martorilor apărării, Curtea a constatat în special că apărarea nu a precizat cu claritate prin ce ar consolida cauza declarațiile acestor doi martori, că instanțele interne și-au motivat suficient deciziile, iar lipsa declarațiilor martorilor în fața instanțelor nu a afectat caracterul echitabil general al procedurilor. În sfârșit, Camera a declarat **capetele de cerere în temeiul art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d)** în ceea ce privește necitarea de către instanțe a unui alt martor, ofițer de poliție, pentru a depune mărturie în cursul procesului **inadmisibile** ca fiind în mod vădit nefondate, constatând că reclamanta renunțase de bunăvoie la dreptul său de a-l examina.

Cereri pendinte

Sassi împotriva Franței și Benchellali împotriva Franței (nr. 10917/15 și 10941/15)

Cereri comunicate guvernului francez la 4 aprilie 2018

Reclamantii, foști prizonieri ai Guantanamo Bay, se plâng de o serie de încălcări ale dreptului la un proces echitabil și ale dreptului la apărare în cauzele lor.

Curtea a comunicat cererea guvernului francez și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție.

Aspecte examinate în temeiul art. 7 (nicio pedeapsă fără lege) din Convenție

Del Río Prada împotriva Spaniei

21 octombrie 2013 (Marea Cameră)

Această cauză privea amânarea punerii definitive în libertate a unei persoane condamnate pentru infracțiuni de terorism, pe baza unei noi abordări – cunoscute sub denumirea „doctrina Parot” – adoptată de Curtea Supremă spaniolă, după ce fusese condamnată. Reclamanta se plângea că îndepărtarea

Curții Supreme de la jurisprudența sa în ceea ce privește reducerile de pedeapsă și s-ar fi aplicat retroactiv, după ce fusese condamnată, prelungindu-i astfel detenția cu aproape nouă ani. În continuare, afirma că a fost ținută în detenție cu încălcarea cerințelor de „legalitate” și „potrivit căilor legale”.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 7** (nicio pedeapsă fără lege) din Convenție. În special, a considerat că reclamanta nu ar fi putut prevedea că astfel Curtea Supremă spaniolă se va îndepărta de la jurisprudența sa anterioară în februarie 2006, sau că această schimbare de abordare urma să i se aplice și ar fi avut ca rezultat faptul că punerea sa în libertate va fi amânată cu aproape nouă ani – de la 2 iulie 2008 la 27 iunie 2017. Prin urmare, reclamanta a executat o sentință de privare de libertate o perioadă mult mai mare decât ar fi trebuit în temeiul sistemului juridic spaniol în vigoare la momentul condamnării sale. În consecință, autorităților spaniole le revenea obligația să se asigure că aceasta este pusă în libertate cât mai curând posibil. De asemenea, Curtea a hotărât că, începând din 3 iulie 2008, detenția reclamantei nu mai era legală, **cu încălcarea art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. În sfârșit, a hotărât, **în temeiul art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, că Spania avea obligația să se asigure că reclamanta este pusă în libertate cât mai curând posibil.

Arrozpide Sarasola and Others v. Spain

23 octombrie 2018

Această cauză privea calcularea perioadei maxime a pedepselor cu închisoarea pe care ar fi trebuit să le ispășească în Spania membri ai organizației teroriste ETA și întrebarea dacă trebuie să fie luat în considerare perioada executată deja în Franța. Reclamantii se plâneau în special de ceea ce aceștia considerau a fi aplicarea retroactivă a noii jurisprudențe a Curții Supreme și a unei noi legi care intrase în vigoare după condamnarea lor, despre care susțineau că au prelungit durata efectivă a pedepselor lor.

Curtea a observat în special că deciziile Curții Supreme spaniole nu modificaseră durata maximă a pedepsei totale cu închisoarea, care fusese stabilită întotdeauna la treizeci de ani. Divergențele dintre diferitele instanțe în ceea ce privește posibilitatea de a cumula pedepsele au durat doar aproximativ zece luni, până la adoptarea de către Curtea Supremă a hotărârii sale de principiu, care a dat un răspuns negativ cererii. Soluțiile adoptate în cauzele reclamantelor nu au făcut decât să urmeze hotărârii completului plenar al Curții Supreme. Prin urmare, **nu a fost încălcat art. 7 § 1** (nicio pedeapsă fără lege) din Convenție.

Aquirre Lete și alte patru cereri împotriva Spaniei

9 iulie 2019 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea chestiunea luării în considerare a pedepselor deja executate în Franța – în cazul a cinci resortisanți spanioli condamnați pentru infracțiuni de terorism în Franța și Spania – în scopul calculării perioadei maxime a pedepselor lor în Spania. Primii patru reclamantii se plâneau în special de ceea ce aceștia considerau a fi aplicarea retroactivă a noii jurisprudențe a Curții Supreme și a unei noi legi care intrase în vigoare după condamnarea lor, despre care considerau că au prelungit durata efectivă a pedepselor lor.

Curtea a declarat cererile **inadmisibile** ca fiind în mod vădit nefondate. A observat în special că deciziile pronunțate de *Audencia Nacional* și de Curtea Supremă spaniolă nu modificaseră perioada maximă a pedepselor cu închisoarea în Spania, reținând termenul de treizeci de ani pentru fiecare dintre reclamantii. De asemenea, a observat că, la momentul faptelor, dreptul spaniol nu luase în considerare în mod rezonabil perioada deja executată în Franța. În speță, Curtea a constatat că, întrucât deciziile în cauză nu au condus la vreo modificare a pedepselor aplicate, perioadele pedepselor cu închisoarea nu puteau fi considerate imprevizibile sau neautorizate de lege, în sensul Convenției.

Aspecte examinate în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție

Retragerea cetățeniei

K2 împotriva Regatului Unit (nr. 42387/13)

7 februarie 2017 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantul din această cauză era suspectat de participare la activități legate de terorism în Somalia. În anul 2010, ministrul Internelor i-a retras cetățenia britanică și i-a interzis să reintre în țară. Reclamantul pretindea că aceste decizii i-au încălcat dreptul la respectarea vieții private și de familie și că au fost discriminatorii. De asemenea, afirma că nu și-a putut susține în mod corespunzător cauza din străinătate, deoarece se temea că ar putea fi interceptate comunicațiile sale de către autoritățile sudaneze de luptă împotriva terorismului, care ar fi putut ulterior să-i facă rău.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind în mod vădit nefondată. Cu privire la primul punct, deși retragerea sau revocarea arbitrării a cetățeniei ar putea în anumite circumstanțe ridica o problemă în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, având în vedere impactul asupra vieții private a unei persoane, Curtea a constatat că nu se ridică o astfel de problemă în această cauză. Ministrul Internelor la momentul respectiv a acționat rapid și cu diligență, conform legii. De asemenea, Curtea a observat că reclamantul ar fi avut dreptul prin lege de a face apel și de a solicita controlul judecătoresc, dar instanțele din Regatul Unit i-au respins pretențiile după ce au efectuat o examinare cuprinzătoare și minuțioasă. În sfârșit, deși o parte din acuzațiile împotriva reclamantului au fost păstrate secrete din motive de securitate, avocatul specializat a avut acces la respectivele informații, iar reclamantul cunoștea foarte bine natura cauzei. Cu privire la al doilea punct, Curtea a hotărât că art. 8 din Convenție nu poate fi interpretat astfel încât să impună statelor obligația de a facilita revenirea în țară a oricărei persoane private de cetățenie pentru ca aceasta să poată să introducă o cale de atac împotriva respectivei decizii. Instanța din Regatul Unit a respins afirmațiile reclamantului cu privire la imposibilitatea de a-și susține cauza din străinătate, iar Curtea nu a considerat că se află în postură să pună la îndoială respectiva constatare. În plus, instanța din Regatul Unit a adoptat o abordare prudentă în cauză, în lipsa unor instrucțiuni din partea reclamantului, dar a identificat probe concludente că acesta fusese implicată în activități legate de terorism. În orice caz, reclamantul fusese cel care a ales inițial să părăsească țara. În sfârșit, Curtea observa că reclamantul nu a fost declarat apatrid prin pierderea cetățeniei britanice (întrucât avea cetățenie sudaneză), și că atingerea adusă vieții sale private și de familie cauzate de retragerea cetățeniei era limitată. În aceste condiții, retragerea cetățeniei fusese legală, în temeiul art. 8 din Convenție.

Cereri pendinte

[Ghoumid împotriva Franței \(nr. 52273/16\)](#), [Charouali împotriva Franței \(nr. 52285/16\)](#), [Turk împotriva Franței \(nr. 52290/16\)](#), [Aberbri împotriva Franței \(nr. 52294/16\)](#) și [Ait El Hai împotriva Franței \(nr. 52302/16\)](#)

Cereri comunicate guvernului francez la 23 mai 2017

Aceste cauze priveau decizia de a revoca cetățenia celor cinci reclamânți în aprilie 2015, după condamnarea acestora în 2007 pentru implicare într-o conspirație în vederea pregătirii un act terorist. Reclamânții susțineau, în special, că decizia de a le revoca cetățenia le-ar fi încălcat dreptul la identitate. De asemenea, susțineau că măsura constituie o „pedeapsă disimulată” care viza pedepsirea faptelor pentru care fuseseră condamnați în 2007.

Curtea a comunicat cererea guvernului francez și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție și art. 4 (dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori) din Protocolul nr. 7 la Convenție.

Restituirea trupurilor teroriștilor decedați pentru ca aceștia să fie înmormântați

[Sabanchiveva și alții împotriva Rusiei](#)

6 iunie 2013

Această cauză privea refuzul autorităților ruse de a restitui familiilor acestora trupurile insurgenților cecenii decedați. Reclamânții se plângeau în special în legătură cu refuzul autorităților de a restitui trupurile rudelor lor decedate, în temeiul legislației aplicabile terorismului.

Curtea a hotărât că a existat **o încălcare a art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și **o încălcare a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 8** din Convenție. A constatat că refuzul automat de a restitui familiilor trupurile persoanelor decedate nu a păstrat un echilibru just între, pe de o parte, scopul legitim de a preveni orice tulburări care ar fi putut apărea pe parcursul înmormântărilor, precum și protejarea sentimentelor rudelor victimelor terorismului și, pe de altă parte, dreptul reclamânților de a-și prezenta ultimele omagii în timpul înmormântării sau la mormânt. Curtea era pe deplin conștientă de provocările cu care se confruntă un stat împotriva terorismului, dar a constatat că refuzul automat de a restitui trupurile persoanelor decedate încălca obligația autorităților de a ține seama de circumstanțele individuale ale fiecăruia dintre cei decedați și cele ale membrilor familiilor acestora. În lipsa unei astfel de abordări individualizate, măsura părea să treacă asupra reclamânților vina defunctului pentru activități teroriste.

În continuare, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile în care au fost ținute trupurile decedate ale rudelor reclamânților în vederea identificării, și că **nu a fost încălcat art. 38 § 1 lit. a)** (obligația de a pune la dispoziție toate facilitățile necesare pentru examinarea cauzei) din Convenție.

A se vedea, de asemenea: [Abdulayeva împotriva Rusiei](#), [Kushtova și alții împotriva Rusiei](#),

[Arkhestov și alții împotriva Rusiei](#), și [Zalov și Khakulova împotriva Rusiei](#), hotărâri din 16 ianuarie 2014.

Aspecte examinate în temeiul art. 2 (dreptul la dublu grad de jurisdicție în materie penală) din Protocolul nr. 7 la Convenție

Cereri pendinte

[El Aroud împotriva Belgiei \(nr. 25491/18\) și Soughir împotriva Belgiei \(nr. 27629/18\)](#)

Cereri comunicate guvernului belgian la 5 noiembrie 2018

Aceste cereri privesc retragerea cetățeniei belgiene a reclamanților în urma condamnării lor pentru fapte legate de terorism. În special în temeiul art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenție, cei doi reclamanți se plâng că au fost privați de două grade de jurisdicție în ceea ce privește decizia de a le fi retrasă cetățenia.

[Curtea a comunicat cererile guvernului belgian și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 2 \(dreptul la dublu grad de jurisdicție în materie penală\) din Protocolul nr. 7 la Convenție.](#)

Aspecte examinate în temeiul art. 4 (dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori) din Protocolul nr. 7 la Convenție

[Ramda împotriva Franței](#)

19 decembrie 2017

A se vedea mai sus, la „Aspecte examinate în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție”.

Victime ale unor acte de terorism

Statele au obligația de a lua măsurile necesare pentru a proteja drepturile fundamentale ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția lor împotriva actelor de terorism⁴.

Aspecte examinate în temeiul art. 2 (dreptul la viață) din Convenție

[Finogenov și alții împotriva Rusiei](#)

20 decembrie 2011

Această cauză privea asediul, în octombrie 2002, asupra teatrului „Dubrovka” de la Moscova de către separatiștii ceceni și decizia de a-i anihila pe teroriști și de a elibera ostaticii folosind gaze.

[Curtea a hotărât că nu a fost încălcat art. 2 \(dreptul la viață\) din Convenție în ceea ce privește decizia de a rezolva criza ostaticilor prin forță și folosirea gazelor. De asemenea, a considerat că a fost încălcat art. 2 în ceea ce privește planificarea și punerea în aplicare inadecvată a operațiunii de salvare, și că a fost încălcată aceeași prevedere în ceea ce privește ineficacitatea anchetei asupra acuzațiilor legate de neglijența autorităților în ceea ce privește planificarea și desfășurarea operațiunilor de salvare, precum și lipsa asistenței medicale pentru ostatici.](#)

[Tagaveva și alții împotriva Rusiei](#)

13 aprilie 2017

Această cauză privea atacul terorist din septembrie 2004 asupra unei școli din Beslan, Osetia de Nord (Rusia). Timp de peste 50 de ore, teroriști extrem de înarmați au ținut ostatice peste 1 000 de persoane, majoritatea copii. În urma exploziilor, a unui incendiu și a intervenției armate, și-au pierdut viața peste 330 de persoane (inclusiv peste 180 de copii) și peste 750 de persoane au fost rănite. Reclamanții (409 resortisanți ruși) fie fuseseră luați ostatici și/sau răniți în timpul incidentului, fie membrii familiilor lor fuseseră luați ostatici, uciși sau răniți. Reclamanții susțineau că au existat o serie de deficiențe din partea statului rus în ceea ce privește atacul. Toți reclamanții afirmau că statul nu și-a respectat obligația sa de a proteja victimele față de un risc cunoscut la adresa vieții, și că nu a existat nicio anchetă efectivă asupra evenimentelor. Unii dintre ei susțineau, de asemenea, că multe dintre aspectele legate de planificarea și controlul securității operațiunii au fost deficitare și că decesele au fost rezultatul unei folosiri nediscriminatorii și disproporționate a forței de către autorități.

⁴ A se vedea [Orientările revizuite privind protecția victimelor actelor teroriste](#), adoptate de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 19 mai 2017.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, rezultat din faptul că nu au fost luate măsuri preventive. A observat în special că autoritățile se aflaseră în posesia unor informații suficiente de specifice despre un atac terorist planificat în zonă, legat de o instituție de învățământ. Cu toate acestea, nu s-a făcut nimic pentru a-i împiedica pe teroriști să se întâlnească și să pregătească atacul; au fost luate insuficiente măsuri pentru a-i împiedica să se deplaseze în ziua atacului; nu a fost întărită securitatea la școală; nici școala, nici publicul nu fuseseră avertizați despre amenințare. De asemenea, Curtea a constatat că a existat **o încălcare a obligației procedurale în temeiul art. 2**, în principal întrucât ancheta nu a permis să se stabilească dacă forța folosită de agenții statului a fost sau nu justificată în raport cu circumstanțele. În continuare, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2**, având în vedere deficiențele grave în planificarea și controlul securității operațiunii. Structura de comandă a operațiunii a avut de suferit din cauza lipsei unei structuri de conducere oficiale, ceea ce a condus la deficiențe grave în procesul de luare a deciziilor și de coordonare cu alte agenții relevante. De asemenea, Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 2**, întrucât forțele de securitate au folosit forța letală. În lipsa unor norme juridice corespunzătoare, au fost folosite asupra școlii arme puternice ca de exemplu un tun, lansatoare de grenade și aruncătoare de flăcări. Acest lucru a dus la apariția de victime în rândul ostaticilor și nu a respectat cerința în temeiul art. 2 ca forța letală să rezulte „dintr-o recurgere absolut necesară”. Luând în considerare despăgubirile deja acordate victimelor în Rusia și diversele proceduri interne care au avut ca scop să stabilească circumstanțele evenimentelor, Curtea a hotărât în continuare că **nu a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție. În sfârșit, **în temeiul art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, Curtea a indicat necesitatea de a se lua o serie de măsuri care să permită să se tragă învățăminte din trecut, să se îmbunătățească nivelul de conștientizare a standardelor operaționale și juridice aplicabile, precum și să fie descurajate încălcări similare în viitor. De asemenea, a hotărât că cerințele pe care va trebui să le respecte ancheta pendinte asupra incidentului trebuie stabilite în lumina concluziilor Curții cu privire la deficiențele anchetei de până în prezent.

Romeo Castaño împotriva Belgiei

Hotărâre din 9 iulie 2019⁵

În această cauză reclamantii se plâneau că dreptul lor la o anchetă efectivă fusese încălcat ca urmare a refuzului autorităților belgiene de a executa mandatul european de arestare emis de Spania în ceea ce o privește pe N.J.E., persoana suspectă de împușcarea tatălui acestora, ucis în 1981 de o unitate de comando care și-a revendicat apartenența la organizația teroristă ETA. Instanțele belgiene au hotărât că extradarea lui N.J.E. ar încălca drepturile fundamentale ale acesteia în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție sub aspect procedural (anchetă efectivă). Observând, în primul rând, că persoana a cărei predare era cerută risca să fie supusă unor tratamente inumane ori degradante, iar acest risc putea constitui un motiv legitim pentru a refuza executarea unui mandat european de arestare și, astfel, cooperarea solicitată, a observat că, cu toate acestea, constatarea că un atare risc exista trebuia să aibă un temei factual suficient. În speță, Curtea a constatat, în special, că examinarea efectuată de instanțele belgiene pe durata procedurii de predare nu fusese suficient de amănunțită în acest scop pentru a stabili că motivarea pe care s-au bazat în refuzul de a o preda pe N.J.E., în detrimentul drepturilor reclamantilor, a avut un temei factual suficient. Printre altele, autoritățile belgiene nu au încercat să identifice riscul real și personal de încălcare a drepturilor N.J.E. în baza Convenției sau orice deficiențe structurale în ceea ce privește condițiile de detenție din Spania. Cu toate acestea, Curtea a subliniat că o constatare a unei încălcări nu implica în mod necesar că Belgia era obligată să o predea pe N.J.E. autorităților spaniole. Tocmai absența sprijinului factual suficient pentru refuzul de a o preda a dus la constatarea Curții că a fost încălcat art. 2 din Convenție. Acest fapt nu diminuează în niciun mod obligația autorităților belgiene de a verifica dacă N.J.E. ar fi riscat să fie supusă unor tratamente contrare art. 3 din Convenție dacă era predată autorităților spaniole.

Aspecte examinate în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție

Asociația SOS Attentats și de Boëry împotriva Franței

4 octombrie 2006 (Marea Cameră – decizie privind admisibilitatea)

Prima reclamantă este o asociație ai cărei membri sunt victime ale unor acte teroriste. Sora celei de-a doua reclamante a fost una dintre cele 170 victime, multe dintre ele resortisanți francezi, ucise în atacul terorist din 1989 asupra unei aeronave operate de societatea franceză UTA, care a explodat în zbor

⁵ Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#).

deasupra deșertului Ténéré. Bazându-se în special pe art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, reclamantele susțineau, printre altele, că hotărârea Curții de Casație franceze care recunoștea colonelului Gaddafi dreptul la imunitate suverană le-a încălcat dreptul de acces la o instanță. După ce a fost depusă cererea, un nou fapt a fost adus în fața Curții Europene a Drepturilor Omului: la 9 ianuarie 2004 a fost semnat un acord între Fundația Internațională Gaddafi pentru Asociațiile Caritabile, familiile victimelor și Casa de Depuneri și Consemnațiuni, în temeiul căruia familiile celor 170 de victime urmau să primească fiecare un milion de dolari americani în schimbul „renunțării la dreptul de a introduce orice fel de procedură civilă sau penală în fața oricărei instanțe franceze sau internaționale având ca temei explozia de la bordul aeronavei”.

Curtea avea sarcina să stabilească dacă, după cum susținea guvernul francez, semnarea acordului din 2004 era de natură să conducă la scoaterea de pe rol a cererii, în temeiul art. 37 § 1 (scoaterea de pe rol) din Convenție.

Încheierea acordului din 2004, termenii acestuia și faptul că a doua reclamantă a obținut o hotărâre privind problema responsabilității celor șase oficialități libiene au reprezentat circumstanțe care, luate în considerare împreună, au determinat Curtea să considere că **nu mai era justificat să continue examinarea cererii în sensul art. 37 § 1 lit. c)** din Convenție. Întrucât niciun alt element legat de respectarea drepturilor omului, astfel cum sunt garantate prin Convenție, nu mai impunea ca cererea să fie examinată în continuare, Curtea a decis scoaterea de pe rol.

Cevikel împotriva Turciei

23 mai 2017

Această cauză privea acțiunea introdusă de reclamantă în vederea obținerii unei despăgubiri pentru prejudiciul pe care susținea că l-a suferit în urma actelor de terorism sau a măsurilor de luptă împotriva terorismului în satul în care locuise. Reclamanta se plânga de durata procedurilor în cauză.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) din Convenție, constatând că durata procedurilor în litigiu a fost excesivă și nu a respectat cerința unui termen rezonabil. A observat în special că procedurile în fața instanțelor administrative au fost de aproximativ doi ani și două luni, iar procedurile în fața Curții Constituționale de aproximativ un an și patru luni, astfel încât nu fuseseră deosebit de excesive ca perioade. Cu toate acestea, recunoscând în același timp volumul mare de muncă al comisiei de despăgubiri, precum și caracterul adecvat al măsurilor adoptate de autorități pentru a remedia această problemă, Curtea a constatat că aceste eforturi erau insuficiente, din moment ce Comisia a început să examineze cererea reclamantei abia după aproximativ doi ani și zece luni.

Larrañaga Arando și alții împotriva Spaniei și Martínez Agirre și alții împotriva Spaniei

25 iunie 2019 (decizie privind admisibilitatea)

Potrivit rapoartelor Ministerului de Interne, rudele celor doi reclamanți au fost ucise între 1979 și 1985 de grupuri teroriste, în timp ce locuiau în Franța. Ambele cauze priveau plângeri ale reclamanților în temeiul art. § 2 (prezumția de nevinovăție) din Convenție în ceea ce privește refuzul de a le fi acordate compensații din partea statului pentru uciderea rudelor lor. Aceștia se plâneau în special că autoritățile naționale le refuzaseră compensațiile pentru motive care au încălcat dreptul rudelor lor la prezumția de nevinovăție, întrucât s-a constatat că fuseseră membri ai ETA, infracțiune penală în temeiul dreptului spaniol.

Curtea a declarat cererile **inadmisibile**, constatând că dispoziția din Convenție invocată de reclamanți (art. 6 § 2) nu se aplica în cauzele lor. În special, nu exista nicio legătură între vreo acuzație penală introdusă în Spania împotriva rudelor reclamanților pentru calitatea de membri ETA și deciziile autorităților administrative și ale instanțelor interne de a refuza plata unei compensații suplimentare din partea statului pentru decesul acestora.

Prevenirea terorismului

Toate măsurile adoptate de state în lupta împotriva terorismului trebuie să respecte drepturile omului și principiul statului de drept, excluzând totodată orice formă de arbitrar, precum și orice tratament discriminatoriu sau rasist, și trebuie să facă obiectul unei supravegheri adecvate⁶.

⁶ A se vedea [Orientările privind drepturile omului și lupta împotriva terorismului](#), adoptate de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 11 iulie 2002, II.

Dreptul la viață și la folosirea forței de către stat pentru a asigura autoapărarea sau apărarea unui alt stat

Art. 2 § 2 (dreptul la viață) din Convenție justifică folosirea forței în scopul autoapărării doar în cazul în care este „absolut necesară”.

McCann și alții împotriva Regatului Unit

27 septembrie 1995

Trei membri ai IRA Provizorie, suspectați că ar fi deținut asupra lor un dispozitiv de control care urma să fie utilizat pentru explodarea unei bombe, au fost împușcați mortal în stradă de către soldați SAS (Special Air Service) în Gibraltar. Reclamantii, reprezentanți succesoriali, susțineau că uciderea persoanelor decedate de către membri ai forțelor de securitate constituia o încălcare a art. 2 (dreptul la viață) din Convenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, întrucât operațiunea ar fi putut să fie planificată și controlată fără a fi nevoie să-i ucidă pe suspecți.

Armani Da Silva împotriva Regatului Unit

30 martie 2016 (Marea Cameră)

Această cauză uciderea unui resortisant brazilian identificat în mod eronat de poliție drept atacator sinucigaș cu bombă. Reclamanta, verișoara acestuia, se plângea că statul nu și-a îndeplinit obligația de a asigura tragerea la răspundere a polițiștilor pentru decesului acestuia, întrucât ancheta care a urmat nu a condus la urmărirea penală individuală a vreunuia dintre polițiști.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață – anchetă) din Convenție. Având în vedere procedura în ansamblul său, a constatat că autoritățile din Regatul Unit nu și-au încălcat obligațiile care le reveneau în temeiul art. 2 din Convenție, de a desfășura o anchetă efectivă privind împușcarea vărului reclamantei, care să permită identificarea și, dacă era cazul, pedepsirea celor responsabili. În special, Curtea a considerat că fuseseră anchetate minuțios toate aspectele legate de responsabilitatea autorităților pentru focurile de armă trase. Atât responsabilitatea individuală a polițiștilor implicați, cât și responsabilitatea instituțională a autorității polițienești fusese examinată minuțios de Comisia independentă de examinare a plângerilor împotriva poliției, de Serviciul pentru urmăriri penale al Coroanei, de Tribunalul Penal, de Coroner și de jurați, în cursul anchetei. Decizia de neîncepere a urmăririi penale individuale a polițiștilor nu a fost cauzată de deficiențe ale anchetei sau de toleranța sau complicitatea statului în acte nelegale; mai degrabă a fost cauzată de faptul că, în urma unei anchete minuțioase, un procuror a analizat toate faptele cauzei și a concluzionat că nu existau suficiente probe împotriva vreunuia dintre polițiști pentru a angaja urmărirea penală.

Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante

Dulas v. Turkey

30 ianuarie 2001

Reclamanta susținea că, în noiembrie 2003, jandarmii efectuaseră o percheziție în satul său și că au incendiat casele, inclusiv pe a sa. După plecarea jandarmilor, satul a fost lăsat în ruine și sătenii au fost forțați să plece. Potrivit guvernului turc, operațiunea în această cauză privea o anchetă legată de răpirea și uciderea unor cadre didactice și a unui imam kurd de către PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), o organizație teroristă.

Curtea a constatat în special că distrugerea casei și a bunurilor reclamantei de către forțele de securitate a constituit un tratament inuman **contrar art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. A hotărât că, fie și în cele mai dificile situații, cum ar fi lupta împotriva terorismului și a criminalității organizate, Convenția interzice în termeni absoluți tratamente contrare acestei dispoziții. Luând act de circumstanțele în care au fost distruse casa și bunurile reclamantei, precum și situația sa personală, Curtea a considerat că distrugerea casei și a bunurilor reclamantei de către forțele de securitate trebuie să-i fi cauzat o suferință suficient de gravă pentru a clasifica faptele incriminate ca inumane. Pe de altă parte, după ce a stabilit că forțele de securitate erau responsabile pentru distrugerea casei și a bunurilor reclamantei, Curtea a hotărât, de asemenea, că a existat **o încălcare a art. 8** (dreptul la respectarea domiciliului) și **o încălcare a art. 1** (protecția proprietății) din Protocolul nr. 1 la Convenție.

A se vedea, de asemenea: [Bilgin împotriva Turciei](#), hotărârea din 16 noiembrie 2000.

Ingerințe în exercitarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, domiciliului și corespondenței

[Klass și alții împotriva Germaniei](#)

6 septembrie 1978

În această cauză, reclamantii, cinci avocați, denunțau legislația din Germania care permitea autorităților să le monitorizeze corespondența și comunicațiile telefonice, fără a obliga autoritățile să-i informeze ulterior despre măsurile luate împotriva lor.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A constatat că, dată fiind amenințarea pe care o reprezintă formele sofisticate de spionaj și terorism, o legislație care să confere competențe de supraveghere secretă era, în condiții excepționale, „necesară într-o societate democratică” pentru securitatea națională și/sau prevenirea dezordinii sau faptelor penale.

[Içver împotriva Turciei](#)

12 ianuarie 2006 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea problema caracterului efectiv al recursului în fața comisiei înființate în temeiul legii privind acordarea de despăgubiri pentru pierderi rezultate din acte de terorism. Reclamantul se plângea în special în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie și a domiciliului) din Convenție și art. 1 (protecția proprietății) din Protocolul nr. 1 la Convenție că autoritățile turce au refuzat să îi permită să revină în casa sa și pe terenul său, după ce a fost evacuat din satul său la sfârșitul anului 1994 ca urmare a activităților teroriste din regiune.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă**, constatând în special că nu mai exista niciun obstacol care să-l împiedice pe reclamant să revină în satul său. În plus, se pare că reclamantul avea totodată dreptul de a pretinde despăgubiri, în temeiul noii legi privind acordarea de despăgubiri din 27 iulie 2004, în fața comisiei de despăgubiri, pentru prejudiciile pe care susținea că le-a suferit drept rezultat al refuzului autorităților de a-i permite accesul la bunurile sale.

A se vedea, de asemenea, deciziile privind admisibilitatea din 28 iunie 2011 în cauzele [Akbayır și alții împotriva Turciei](#), [Fidanten și alții împotriva Turciei](#), [Binqölbali și alții și alte 54 cereri împotriva Turciei](#) și [Boğuş și alte 91 cereri împotriva Turciei](#).

[Gillan și Quinton împotriva Regatului Unit](#)

12 ianuarie 2010

Această cauză privea puterile conferite poliției în Regatul Unit, în temeiul art. 44-47 din legea privind terorismul din 2000, de a opri și percheziționa persoane fără o suspiciune rezonabilă a existenței unui delict.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. A considerat că puterile de autorizare și de confirmare, precum și cele de oprire și percheziționare în temeiul art. 44 și 45 din Legea din 2000 nu erau nici suficient definite, nici nu făceau obiectul unor garanții legale adecvate împotriva abuzurilor. Nu erau, prin urmare, „potrivit căilor legale”.

[Nada împotriva Elveției](#)

12 septembrie 2012 (Marea Cameră)

Ordonanța federală elvețiană cu privire la talibani a fost adoptată pentru aplicarea mai multor rezoluții ale Consiliului de Securitate al ONU. Acesta avea ca efect împiedicarea reclamantului, resortisant egiptean, să intre în Elveția sau să tranziteze această țară, numele său aflându-se pe lista Comitetului de sancțiuni al Organizației Națiunilor Unite, anexată la rezoluțiile Consiliului de Securitate, cu persoane suspectate de a fi asociate cu talibanii și Al-Qaida. Reclamantul locuise într-o enclavă italiană de aproximativ 1,6 kilometri pătrați, înconjurată de cantonul elvețian Ticino și separată de restul Italiei printr-un lac. Acesta pretindea că restricția respectivă îl împiedica să părăsească enclava și deci să își vadă familia și prietenii, și că acest fapt i-a cauzat suferințe, întrucât nu putea primi tratamentul medical adecvat pentru problemele sale de sănătate. În plus, susținea că îi era dificil să obțină eliminarea numelui său din ordonanță, chiar și după ce anchetatorii elvețieni constataseră că acuzațiile împotriva sa erau nefondate.

Curtea a hotărât că a existat **o încălcare a art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, și **o încălcare a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 8**. A observat în special că Elveția nu putea să invoce pur și simplu caracterul obligatoriu al rezoluțiilor Consiliului de Securitate, ci că ar fi trebuit să ia toate măsurile posibile, în limitele latitudinii de care dispunea, pentru a adapta regimul de sancțiuni la situația individuală a reclamantului. În plus, reclamantul nu dispunea de mijloace efective pentru a obține înlăturarea numelui său de pe listă și, prin urmare, de nicio cale de atac în ceea ce privește încălcarea drepturilor sale. În sfârșit, Curtea a declarat **inadmisibil** capătul de

cerere al reclamantului în temeiul art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, constatând, la fel ca și Curtea Federală Elvețiană, că reclamantul nu fusese „privat de libertate” în sensul art. 5 § 1 prin măsura care îi interzicea să intre în Elveția și să tranziteze această țară.

Sher și alții împotriva Regatului Unit [a se vedea, de asemenea, mai sus, la „Autori (suspecți) de terorism”, „Aspecte examinate în temeiul art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție”]

20 octombrie 2015

Această cauză privea arestarea și detenția reclamanților, trei resortisanți pakistanezi, în contextul unei operațiuni de luptă împotriva terorismului. Reclamanții se plâneau în special de perchezițiile la domiciliu în timp ce se aflau în detenție.

Curtea a hotărât că nu a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie și a domiciliului) din Convenție. A constatat, în special, că lupta împotriva terorismului și a caracterului urgent al situației justificase perchezițiile la domiciliile reclamanților în temeiul unor mandate de percheziție formulate în termeni relativ largi. În plus, existaseră garanții suficiente împotriva riscului de arbitrar în ceea ce privește mandatele de percheziție, care fuseseră emise de un judecător, fără ca reclamanții să fi sugerat că nu ar existat niciun motiv rezonabil pentru a face acest lucru.

Szabó și Vissy împotriva Ungariei

12 ianuarie 2016

Această cauză privea legislația maghiară referitoare la supravegherea secretă antiteroristă introdusă în 2011. Reclamanții se plâneau în special de faptul că exista riscul să fie supuși unor măsuri nejustificate și disproporționate de intruzive, în temeiul cadrului juridic maghiar privind supravegherea secretă în scopuri de securitate națională [respectiv art. 7/E (3), „supravegherea”].

Reclamanții susțineau în special că acest cadru juridic era expus abuzurilor, mai ales din cauza lipsei de control judecătoresc.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. Aceasta a admis că o consecință firească a formelor actuale luate de terorism este faptul că guvernele recurg la tehnologii de vârf, inclusiv monitorizarea masivă a comunicațiilor, în anticiparea incidentelor iminente. Curtea nu era însă convinsă că legislația în cauză furniza suficiente garanții pentru a evita abuzurile. În special, domeniul de aplicare al măsurilor putea include aproape pe oricine din Ungaria, având în vedere noile tehnologii care permiteau guvernului să intercepteze cu ușurință mase de date referitoare la persoane aflate chiar și în afara ariei inițiale a operațiunii. Pe de altă parte, astfel de măsuri erau dispuse în întregime la nivelul executivului și fără a se efectua o evaluare pentru a stabili dacă interceptarea comunicațiilor era strict necesară și fără a se lua măsuri corective efective, cu atât mai puțin judiciare. În continuare, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, **coroborat cu art. 8**, reamintind că art. 13 nu poate fi interpretat ca impunând o cale de atac împotriva situației din dreptul intern.

Beghal împotriva Regatului Unit

28 februarie 2019

Această cauză privea utilizarea legislației privind lupta împotriva terorismului, și anume anexa 7 la legea privind terorismul din 2000, care acorda poliției și agenților serviciului pentru imigrație competența de a opri, percheziționa și interoga pasagerii din porturi, aeroporturi și terminale feroviare internaționale. Reclamanta fusese oprită și interogată în ianuarie 2011, la sosirea sa pe aeroportul East Midlands, în urma unei vizite efectuate la soțul său, aflat în închisoare în Franța pentru infracțiuni de terorism. Aceasta se plânga de competențele conferite poliției în temeiul anexei 7 la legea privind terorismul.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A constatat că legislația în vigoare la momentul faptelor nu era suficient definită și nici nu existau garanții juridice adecvate împotriva abuzurilor. În special, oamenii puteau fi supuși unui interogatoriu de până la nouă ore și obligați să răspundă la întrebări fără a fi arestați oficial sau fără a avea acces la un avocat. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea nu a luat în considerare modificările aduse ulterior legislației. În special, începând din 2014, agenților poliției de frontieră au fost obligați să plaseze persoana în detenție în cazul ar fi intenționat să o interogheze mai mult de o oră, să înceapă interogatoriul doar după sosirea unui avocat și să pună în libertate persoanele interogate după un interval de șase ore.

Guimon împotriva Franței

11 aprilie 2019

Acest caz privea refuzul de a-i permite reclamantei, membră activă a ETA până la arestarea sa în 2003, și care fusese încarcerată la Rennes pentru infracțiuni de terorism, să se deplaseze la o casă funerară din Bayonne pentru a-i aduce un ultim omagiu tatălui său decedat.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că statul francez nu și-a depășit marja de apreciere acordată în acest domeniu și că refuzul de a aproba cererea reclamantei nu a fost disproporționat și a urmărit un scop legitim. A observat în special că autoritățile au respins cererea din motive legate, în primul rând, de profilul penal al reclamantei – aceasta ispășea mai multe pedepse cu închisoarea pentru infracțiuni de terorism și continuase să își afirme calitatea de membră a ETA – și, în al doilea rând, pentru că era imposibil să se organizeze o escortă de securitate care să fie consolidată în termenul aflat la dispoziție.

Ingerințe în dreptul la libertatea de religie

Güler și Uğur împotriva Turciei

2 decembrie 2014

Această cauză privea condamnarea reclamantilor pentru propagandă în favoarea unei organizații teroriste întrucât participaseră la o ceremonie religioasă organizată la sediul unui partid politic în memoria a trei membri ai unei organizații ilegale (PKK) care fuseseră uciși de forțele de securitate. Reclamantii pretindeau că condamnarea lor a avut ca temei participarea lor la o ceremonie religioasă care constase într-o simplă manifestare publică a practicii lor religioase. De asemenea, susțineau că condamnarea lor nu a fost suficient de previzibilă, având în vedere formularea legii privind antiterorismul. Curtea a considerat că pedeapsa cu privarea de libertate aplicată reclamantilor a constituit o ingerință în dreptul acestora la libertatea de a-și manifesta religia, indiferent de faptul că persoanele în memoria cărora s-a desfășurat ceremonia fuseseră membri ai unei organizații ilegale sau că ceremonia se desfășurase la sediul unui partid politic unde fuseseră afișate simbolurile organizației ilegale. A hotărât că în speță **a fost încălcat art. 9** (dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie) din Convenție, constatând că ingerința în cauză nu fusese „prevăzută de lege”, în măsura în care dispoziția de drept intern pe care s-a întemeiat nu îndeplinise cerințele de claritate și previzibilitate.

Cerere pendinte

Sydikova și Orlov împotriva Rusiei (nr. 41260/17)

Cerere comunicată guvernului rus la 30 august 2017

Aspectele legate de libertatea de exprimare

Purcell și alții împotriva Irlandei

16 aprilie 1991 (decizia Comisiei Europene a Drepturilor Omului⁷)

Brind împotriva Regatului Unit

9 mai 1994 (decizia Comisiei)

În aceste cauze, reclamantii se plâneau, în temeiul art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție, cu privire la ordinele/notificările prin care era restricționată difuzarea de interviuri/relatări despre interviuri și orice afirmații făcute de o persoană care reprezenta sau susținea organizații teroriste cum ar fi IRA.

Comisia a declarat cele două cauze **inadmisibile**. În prima cauză, a constatat că ordinul de restricție era conform cu obiectivul de a proteja securitatea națională și de a preveni dezordinea și faptele penale; în a doua cauză, a constatat că cerința de a fi folosită vocea unui actor pentru a difuza interviurile constituia o ingerință limitată, și că nu se putea afirma că ingerința în libertatea de exprimare a reclamantilor ar fi fost disproporționată în raport cu scopul urmărit.

Association Ekin împotriva Franței

17 iulie 2001

Această cauză privea interzicerea difuzării unei cărți despre cultura bască.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. Constatând în special că nu exista nimic în conținutul cărții care să sugereze incitarea la violență sau separatism, a hotărât că ingerința în libertatea de exprimare a reclamantei nu fusese „necesară într-o societate democratică”.

⁷ Alături de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, reunită la Strasbourg din iulie 1954 până în octombrie 1999, a verificat respectarea de către statele contractante a obligațiilor asumate în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Comisia și-a încetat existența atunci când Curtea a devenit permanentă, la 1 noiembrie 1998.

Falakaoğlu și Saygılı împotriva Turciei

19 decembrie 2006

În această cauză, reclamantii se plâneau de condamnarea lor penală, în temeiul legii privind prevenirea terorismului, pentru că publicaseră articole de presă care desemnau agenții statului drept ținte pentru organizațiile teroriste.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. Având în vedere că motivele invocate de instanțele turce nu puteau fi considerate, în sine, ca fiind suficiente pentru a justifica ingerința în dreptul reclamantilor la libertatea de exprimare, a constatat că condamnarea reclamantilor fusese disproporționată în raport cu obiectivele urmărite și nu fusese așadar „necesară într-o societate democratică”.

A se vedea, de asemenea, printre altele: [Bayar și Gürbüz împotriva Turciei](#), hotărârea din 27 noiembrie 2012; [Belek și Özkurt împotriva Turciei](#), hotărârea din 13 iulie 2013; [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 2\)](#), [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 3\)](#), [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 4\)](#), [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 5\)](#), [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 6\)](#) și [Belek și Özkurt împotriva Turciei \(nr. 7\)](#), hotărârile din 17 iunie 2014.

Lerov împotriva Franței

2 octombrie 2008

Reclamantul, caricaturist, se plânga cu privire la condamnarea sa pentru complicitate la apologia terorismului, în urma publicării unui desen care trata atacurile din 11 septembrie 2001.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. Având în vedere caracterul modest al amenzii aplicate reclamantului, precum și contextul în care fuseseră publicate desenele incriminate, a constatat că măsura aplicată reclamantului nu fusese disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit.

Ürper și alții împotriva Turciei

20 octombrie 2009

În această cauză, reclamantii se plâneau de suspendarea publicării și difuzării ziarelor lor, considerate propagandă în favoarea unei organizații teroriste.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. A constatat în special că autoritățile turce ar fi putut avea în vedere măsuri mai puțin draconice, cum ar fi confiscarea anumitor numere ale ziarelor sau restricții privind publicarea unor anumite articole. Suspendând în întregime activitatea publicațiilor, chiar dacă pe termen scurt, autoritățile au restricționat în mod nejustificat rolul esențial al presei de câine de pază al publicului într-o societate democratică.

A se vedea, de asemenea, printre altele: [Turgay și alții împotriva Turciei](#), hotărârea din 15 iunie 2010; [Gözel și Özer împotriva Turciei](#), hotărârea din 6 iulie 2010; [Aslan și Sezen împotriva Turciei](#) și [Aslan și Sezen împotriva Turciei \(nr. 2\)](#), hotărârile din 17 iunie 2014.

Belek și Velioğlu împotriva Turciei

6 octombrie 2015

Această cauză privea condamnarea reclamantilor de către o instanță privind securitatea statului pentru publicarea unui articol într-un cotidian care conținea o declarație făcută de o organizație armată ilegală. Reclamantii susțineau în special că prin condamnarea lor penală și interzicerea publicării ziarului fusese încălcat dreptul lor la libertatea de exprimare.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. Acordând o atenție specială limbajului utilizat în articolul în cauză și contextului de la data publicării, și luând în considerare dificultățile legate de lupta împotriva terorismului, Curtea observa în special că textul, în ansamblu, nu conținea niciun apel la violență, rezistență armată sau insurecție și nu constituia discurs de incitare la ură, care era principalul element de luat în considerare. Curtea a examinat motivele condamnării reclamantilor și a constatat că nu puteau fi considerate ca fiind suficiente pentru a justifica ingerința în dreptul lor la libertatea de exprimare.

Müdür Duman împotriva Turciei

6 octombrie 2015

Această cauză privea plângerea liderului local al unui partid politic potrivit căreia condamnarea sa pentru imaginile și publicațiile ilegale găsite în biroul partidului constituise o ingerință nejustificată în dreptul său la libertatea de exprimare.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție, constatând că, astfel, condamnarea reclamantului a fost disproporționată în raport cu scopurile urmărite, și anume

necesitatea de a proteja ordinea publică și de a preveni faptele penale, în cadrul luptei împotriva terorismului. A observat în special că, deși reclamantul a negat că ar fi avut cunoștință despre materialele găsite în biroul său, condamnarea sa a constituit o ingerință în drepturile sale în temeiul art. 10. În plus, motivele invocate de instanțele turce pentru condamnarea și pronunțarea sentinței împotriva reclamantului nu puteau fi considerate relevante și suficiente pentru a justifica ingerința în dreptul acestuia la libertatea de exprimare.

În special, comportamentul reclamantului nu putea fi interpretat drept sprijin în săvârșirea de fapte ilegale și nu exista niciun indiciu că materialul în cauză promova violența, rezistență armată sau revolta populară.

Bidart împotriva Franței

12 noiembrie 2015

Această cauză privea obligația impusă reclamantului, fost lider al organizației separatiste basce *Iparretarrak*, în contextul liberării sale condiționate, de a se abține de la a disemina orice lucrare sau producție audiovizuală al cărei autor ar fi fost sau pe care ar fi creat-o în colaborare, în ceea ce privește infracțiunile pentru care fusese condamnat, și de a vorbi public despre aceste infracțiuni.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție. A observat în special faptul că măsura contestată era limitată în timp și viza numai infracțiunile săvârșite de reclamant. De asemenea, acesta avusese posibilitatea să solicite ca măsura să fie supusă controlului jurisdicțional. Prin urmare, Curtea a constatat că, impunându-i reclamantului, în contextul liberării condiționate, obligația de a se abține de la a disemina orice lucrare sau producție audiovizuală al cărei autor ar fi fost sau pe care ar fi creat-o în colaborare, în ceea ce privește, în totalitate sau în parte, infracțiunile pentru care fusese condamnat, și de a vorbi public despre aceste infracțiuni, instanțele franceze nu își depășiseră marja lor de apreciere.

Döner și alții și alții împotriva Turciei

7 martie 2017

La momentul producerii evenimentelor care au dat naștere prezentei cereri, cei 20 de reclamanți locuiau în Istanbul și copiii lor frecventau diferite școli elementare publice. Cauza privea procedurile penale inițiate împotriva lor pentru complicitate la activitatea PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), după ce au depus petiții prin care solicitau să li se predea copiilor lor în limba kurdă. Aceștia susțineau în special că au făcut obiectul unor proceduri penale pentru că își exercitaseră dreptul constituțional de a depune o petiție, în pofida lipsei vreunei dispoziții în dreptul intern care să incrimineze un astfel de comportament.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare) din Convenție, constatând că ingerința în cauză nu fusese „necesară într-o societate democratică”. A subliniat în special că, deși nu subestima dificultățile pe care le întâmpina lupta împotriva terorismului, acest fapt unic nu exonera autoritățile naționale de la obligațiile care le reveneau în temeiul art. 10 din Convenție. În consecință, deși libertatea de exprimare poate fi limitată în mod legitim în interesul securității naționale, integrității teritoriale și siguranței publice, aceste restricții tot trebuie să fie justificate prin motive pertinente și suficiente și să răspundă în mod proporțional unei nevoi sociale presante. Totuși, în această cauză, Curtea a constatat că autoritățile de stat competente nu au utilizat drept temei pentru măsurile luate o evaluare acceptabilă a faptelor relevante și nu au aplicat standarde care să fie în conformitate cu principiile consacrate la art. 10 din Convenție.

Stomakhin împotriva Rusiei

9 mai 2018

Această cauză privea hotărârea de condamnare cu pedeapsa închisorii de cinci ani pentru articolele de newsletter pe care reclamantul le scrisese cu privire la conflictul armat din Cecenia, pe care instanțele interne o motivaseră prin terorism, violență și incitare la ură.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A identificat în special că unele dintre articole trecuseră dincolo de limita acceptabilă a criticii și ajunseseră adevărate incitări la violență și justificarea terorismului. Alte declarații, fuseseră efectuate în limitele acceptabile ale criticii. În general, nu existase o nevoie socială presantă de a interfera cu drepturile reclamantului prin sancționarea sa pentru unele din comentariile sale și duritatea sancțiunii încălcăse drepturile sale.

Roi TV A/S împotriva Danemarcei

17 aprilie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea hotărârea de condamnare a societății reclamante pentru infracțiuni de terorism de către instanțele daneze pe motivul promovării Partidului Muncitorilor din Kurdistan (PKK) prin intermediul programelor de televiziune emise între 2006 și 2010. Instanțele interne au hotărât că PKK

poate fi considerat organizație teroristă în sensul prevederilor Codului penal danez și că Roj TV A/S sprijinise acțiunile teroriste prin emisiuni de propagandă. Aceasta a fost amendată și i-a fost retrasă licența de emisie. Societatea reclamantă se plângea că prin condamnarea sa s-a adus atingere libertății de expresie

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** pentru incompatibilitate *rationae materiae* cu prevederile Convenției. A constatat în special că postul de televiziune nu putea beneficia de protecția oferită de art. 10 din Convenție întrucât se încercase folosirea aceluși drept în scopuri contrare valorilor Convenției. Acest element a incitat la violență și a sprijinit activitatea teroristă, cu încălcarea art. 17 (interzicerea abuzului de drept) din Convenție. Astfel, plângerea societății reclamante nu antrena protecția dreptului la libertatea de expresie.

Tuğluk și alții împotriva Turciei

4 septembrie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantii, avocați, au fost împiedicați temporar de autoritățile judiciare să-și reprezinte clientul, Abdullah Öcalan, pentru a se asigura că nu vor transmite presei declarațiile clientului lor. Relatările vizitelor acestora au fost publicate în zilele următoare în anumite ziare, unde s-a considerat că acestea transmiteau opiniile clientului lor cu privire la situația actuală sau ofereau instrucțiuni PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan)

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată, constatând că sancțiunea impusă reclamantilor, care, în realitate, nu avusese nicio repercusiune asupra activităților profesionale ale reclamantilor față de clienții lor, alții decât Abdullah Öcalan, a constituit un răspuns nedisproporționat la acțiunile lor, întrucât comportamentul acestora încălcase normele care le reglementau activitatea. A observat în special că măsurile luate de autoritățile turcești au avut ca scop să îi împiedice pe reclamantii să își exploateze vizitele făcute clientului lor pentru a stabili o comunicare între acesta și fosta sa organizație armată, și că au răspuns unei nevoi sociale imperative, și anume aceea de a preveni orice acte violente sau teroriste.

Ali Gürbüz împotriva Turciei

12 martie 2019⁸

Această cauză privea șapte seturi de proceduri penale inițiate împotriva reclamantului pentru publicarea, în cotidianul său, de declarații ale liderilor unor organizații caracterizate drept teroriste în dreptul turc. Reclamantul a fost achitat la finalul procedurilor care au durat între cinci și peste șapte ani, fără să fi fost ținut în detenție. Acesta susținea în special că procedurile în cauză au exercitat presiuni asupra sa în calitate de profesionist în domeniul media din cauza duratei lor și în ciuda achitării sale, la finalul fiecărui set de proceduri.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție, constatând că faptul că numeroasele seturi de proceduri penale inițiate împotriva reclamantului s-au prelungit o perioadă considerabilă de timp, pe baza unor acuzații penale grave, nu a răspuns unei nevoi sociale imperative, nu a fost proporțional cu scopul legitim urmărit (protecția securității naționale și a integrității teritoriale) și nu a fost necesar într-o societate democratică. Curtea a observat în special că deschiderea acestor proceduri putea fi văzută ca o reacție a autorităților având drept scop reprimarea, în temeiul dreptului penal, publicării declarațiilor unor lideri ai unor organizații calificate drept teroriste în dreptul turc, fără a ține seama de conținutul acestora, chiar dacă acestea ar fi putut să fie privite ca o contribuție la dezbaterea publică a unor aspecte de interes general. Curtea a explicat, în acest sens, că măsurile de executare adoptate în mod automat împotriva profesioniștilor din domeniul media, fără a lua în considerare intenția acestora sau dreptul publicului de a fi informat despre alte puncte de vedere cu privire la o situație conflictuală nu puteau fi reconciliate cu libertatea de a primi sau de a comunica informații sau idei.

Aspecte legate de libertatea de întrunire și de asociere

Partidul Comunist Unit din Turcia și alții împotriva Turciei

30 ianuarie 1998

Această cauză privea dizolvarea Partidului Comunist Unit din Turcia („TBKP”) și interdicția formulată împotriva liderilor săi de a exercita funcții similare în orice alt partid politic.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** (libertatea de întrunire și de asociere) din Convenție. A constatat că dizolvarea partidului nu fusese „necesară într-o societate democratică”, observând în special faptul că nu exista nicio dovadă că TBKP ar fi fost responsabil pentru problemele ridicate de terorism în Turcia.

⁸ Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din [Convenție](#).

A se vedea, de asemenea: [Partidul Socialist și alții împotriva Turciei](#), hotărârea din 25 mai 1998; [Cauza Partidul Libertății și Democrației \(ÖZDEP\) împotriva Turciei](#), hotărârea (Marii Camere) din 8 decembrie 1999; [Yazar și alții împotriva Turciei](#), hotărârea din 9 aprilie 2002.

[Herri Batasuna și Batasuna împotriva Spaniei](#)

30 iunie 2009

Această cauză privea dizolvarea partidelor politice „Herri Batasuna” și „Batasuna”. Reclamanții se plâneau de faptul că o lege organică privind partidele politice adoptată de Parlamentul spaniol în 2002 nu a fost accesibilă sau previzibilă, a fost aplicată retroactiv și nu a urmărit un scop legitim; de asemenea, considerau că măsura impusă nu putea fi considerată necesară într-o societate democratică și compatibilă cu principiul proporționalității.

Curtea a hotărât că proiectele reclamanților fuseseră în contradicție cu conceptul de „societate democratică” și implicaseră o amenințare considerabilă la adresa democrației spaniole.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11** (libertatea de întrunire și de asociere) din Convenție. În ceea ce privește, în special, proporționalitatea măsurii de dizolvare, faptul că proiectele erau în contradicție cu conceptul de „societate democratică” și implicau o amenințare considerabilă la adresa democrației spaniole au determinat Curtea să decidă că sancțiunea impusă reclamanților fusese proporțională cu scopul legitim urmărit, în sensul art. 11 § 2 din Convenție.

[Gülcü împotriva Turciei](#)

19 ianuarie 2016

Această cauză privea în special condamnarea și detenția unui minor pentru o perioadă de doi ani pentru apartenență la PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan), organizație armată ilegală, după ce acesta participase la o demonstrație desfășurată în Diyarbakir, în iulie 2008, și aruncase cu pietre în polițiști. A fost, de asemenea, condamnat pentru că a difuzat materiale de propagandă în favoarea unei organizații teroriste și pentru că a opus rezistență poliției. Reclamantul se plâneau de condamnarea sa pentru că participase la o demonstrație și susținea că pedeapsa cumulată pronunțată împotriva sa fusese disproporționată.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** (libertatea de întrunire și de asociere) din Convenție. În primul rând, a observat că, deși reclamantul fusese condamnat pentru acte de violență împotriva polițiștilor, nu exista nimic care să sugereze că, atunci când s-a alăturat demonstrației, ar fi avut intenții violente. În continuare, Curtea și-a exprimat dezacordul față de faptul că instanțele interne nu au motivat condamnarea acestuia pentru apartenență la PKK sau difuzarea de materiale de propagandă în favoarea unei organizații teroriste. În plus, a observat severitatea extremă a pedepselor – un total de șapte ani și șase luni de detenție – impuse reclamantului, în vârstă de doar 15 ani la momentul incidentului, pedepse pe care le-a ispășit parțial, pentru o perioadă de un an și opt luni, după ce fusese arestat preventiv pentru o perioadă de aproape patru luni. Prin urmare, Curtea a ajuns la concluzia că, având în vedere vârsta reclamantului, severitatea pedepselor impuse era disproporționată în raport cu obiectivele legitime de prevenire a dezordinii și a faptelor penale și protecția drepturilor și libertăților altora.

Aspecte legate de protecția proprietății

[Dulas împotriva Turciei](#)

30 ianuarie 2001

A se vedea mai sus, la „Prevenirea terorismului”, „Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante”.

[Icver împotriva Turciei](#)

12 ianuarie 2006 (decizie privind admisibilitatea)

A se vedea mai sus, la „Prevenirea terorismului”, „Ingerințe în exercitarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, domiciliului și corespondenței”.

Aspecte legate de dreptul la alegeri libere

[Etxeberria și alții împotriva Spaniei și Herritarren Zerrenda împotriva Spaniei](#)

30 iunie 2009

Ambele cauze priveau excluderea candidaturii la alegeri, impusă reclamanților, pe motiv că activitățile lor în cadrul partidelor politice fuseseră declarate ilegale și dizolvate. În prima cauză, reclamanții susțineau în special faptul că fuseseră privați de posibilitatea să candideze la alegerile pentru Parlamentul din Navarra și să reprezinte electoratul, ceea ce ar fi împiedicat libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea organului legislativ; în cea de-a doua cauză, reclamantul se plâneau, în

special, de faptul că i-a fost anulată candidatura la alegerile pentru Parlamentul European și că a fost privat de posibilitatea să candideze la alegerile pentru Parlamentul European și să îi reprezinte pe alegători.

În ambele cauze, considerând că restricțiile incriminate fuseseră proporționale cu scopul legitim urmărit și, în lipsa oricărui element de arbitrar, nu încălcaseră libera exprimare a opiniei cetățenilor, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (dreptul la alegeri libere) **din Protocolul nr. 1** la Convenție. A hotărât, de asemenea, în ambele cauze, că **nu a fost încălcat art. 10** (dreptul la libertatea de exprimare), și că **nu a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Garanții procedurale în cazul expulzării străinilor

Cerere pendinte

[Muhammad și Muhammad împotriva României \(nr. 80982/12\)](#)

Cerere comunicată guvernului român la 10 iulie 2014 – desesizare în favoarea Marii Camere în iulie 2019

Această cauză privește procedura de expulzare din România a reclamanților, doi resortisanți pakistanezi, care au fost declarați indezirabili. Reclamanții se plâng în special că nu au fost informați cu privire la motivele expulzării lor din România. Aceștia susțin că instanțele interne s-au limitat pur și simplu la a indica secretul informațiilor în cauză și nu au specificat infracțiunile pentru care au fost acuzați.

La 10 iulie 2015 cererea a fost comunicată guvernului român, însoțită de întrebările adresate de Curte în temeiul art. 1 (garanții procedurale în cazul expulzării străinilor) din Protocolul nr. 7 la Convenție. Camera căreia i-a fost repartizată cauza s-a desesizat în favoarea Marii Camere la 26 februarie 2019.

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08